

BAB 2

Tinjauan Ekonomi Global

43 PERSPEKTIF KESELURUHAN

45 EKONOMI GLOBAL

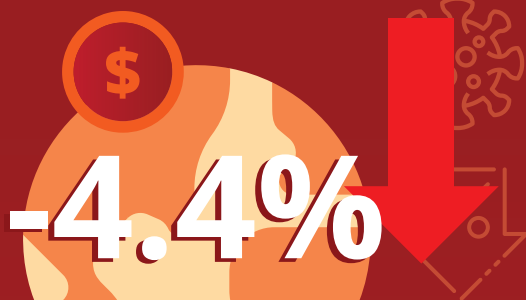
Sisipan 2.1 - Respons kepada Pandemi COVID-19
oleh Bank Pembangunan Pelbagai Hala Terpilih

63 KESIMPULAN

64 RUJUKAN

TINJAUAN EKONOMI GLOBAL

2020 PERTUMBUHAN LEMAH



Impak daripada Pandemik COVID-19

- Sekatan perjalanan
- Pelaksanaan kawalan pergerakan
- Penutupan perniagaan

Pertumbuhan Global Dijangka Negatif pada 2020

NEGARA
MAJU

-5.8%

EMDE

-3.3%

- Prestasi yang tidak memberangsangkan dalam kalangan negara maju dan EMDE disebabkan oleh penurunan permintaan domestik khususnya penggunaan dan pelaburan swasta, ditambah dengan pertumbuhan perdagangan yang lemah

- Ekonomi China mengurangkan penguncupan dalam EMDE

- Aktiviti berkurangan

- Gangguan terhadap ekonomi

- FDI merosot 40% pada 2020

- Perdagangan dunia merudum 10.4% pada 2020

- Krisis keberhutangan

2021 PROSPEK GLOBAL TAMPAK POSITIF

PERTUMBUHAN GLOBAL

5.2%

NEGARA
MAJU

3.9%

EMDE

6%

Ekonomi Global Melonjak Semula pada 2021

INFLASI

GLOBAL

3.4%

NEGARA
MAJU

1.6%

EMDE

4.7%

-10.4%
2020

PERDAGANGAN DUNIA

8.3%
2021

Semakin menguncup pada 2021 dengan langkah dasar pelaburan yang mengehendkan aktiviti M&A rentas sempadan



FDI

Hikmah daripada Pandemik COVID 19

- ☀ Pelaksanaan langkah fiskal dan monetari yang efektif
- ☀ Penemuan vaksin COVID-19 dan pembendungan penularan pandemik
- ☀ Peluang untuk menginstitusikan pembaharuan ke arah mempercepat proses digitalisasi dan mencapai pertumbuhan mampan

Risiko kepada ekonomi global masih berterusan:

- Ketegangan perdagangan AS-China
- Harga minyak rendah
- Ketidakpastian berhubung Brexit
- Krisis iklim
- Ketegangan geopolitik
- Peningkatan hutang kerajaan

BAB 2

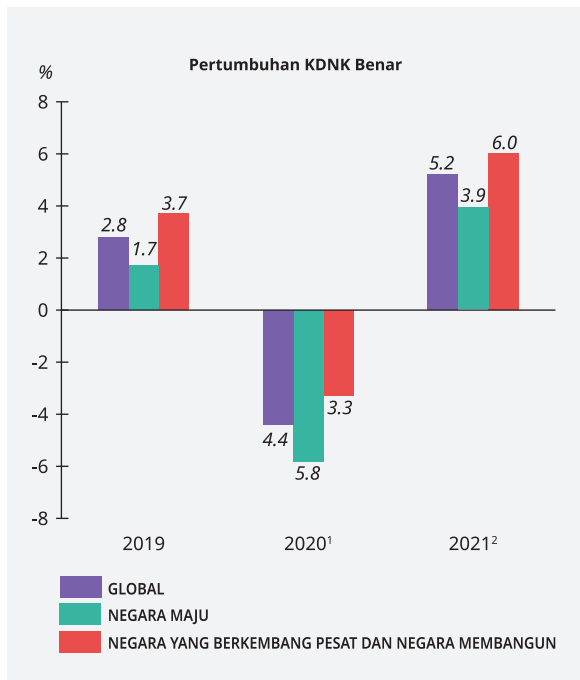
Tinjauan Ekonomi Global

Perspektif Keseluruhan

Lonjakan semula setelah pertumbuhan lemah

Ekonomi global dijangka menguncup sebanyak 4.4% pada 2020 (2019: 2.8%). Jangkaan pertumbuhan negatif ini disebabkan oleh prestasi ekonomi yang tidak memberangsangkan dalam kalangan negara maju serta negara yang berkembang pesat dan negara membangun (EMDE), terutamanya berpunca daripada kesan negatif pandemik COVID-19. Sebaliknya, pertumbuhan ekonomi yang kukuh dalam kalangan negara maju dan EMDE dijangka memacu pertumbuhan global sebanyak 5.2% pada 2021.

RAJAH 2.1. *Pertumbuhan KDNK Benar Global, Negara Maju, dan Negara yang Berkembang Pesat dan Negara Membangun, 2019 – 2021 (% perubahan)*



¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pada 2020, pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) dalam kalangan negara maju dijangka menguncup sebanyak 5.8% (2019: 1.7%) manakala KDNK bagi EMDE diunjur merosot sebanyak 3.3% (2019: 3.7%). Kemerosotan pertumbuhan ini, terutamanya disebabkan oleh penurunan permintaan domestik, khususnya penggunaan dan pelaburan swasta, ditambah pula dengan pertumbuhan perdagangan yang tidak menggalakkan. Pertumbuhan yang memberangsangkan di China dijangka mengurangkan kesan penurunan KDNK EMDE. KDNK kawasan euro dijangka mencatat kemelesetan terburuk berbanding tahun sebelumnya dalam kalangan negara maju.

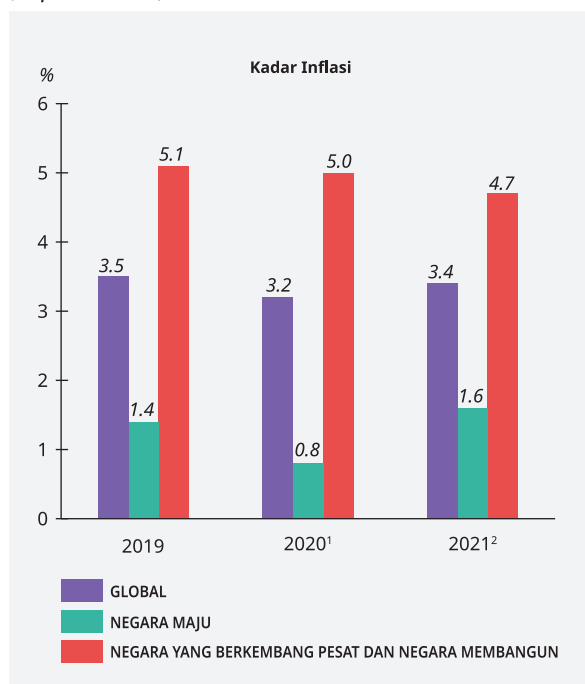
Pada 2021, KDNK ekonomi negara maju dijangka melonjak sebanyak 3.9% didorong oleh permintaan domestik yang kukuh dan aktiviti perdagangan yang meningkat. Pertumbuhan ekonomi AS diunjur berkembang pesat sebanyak 3.1% disokong oleh pemulihan dalam penggunaan swasta dan pelaburan yang menggalakkan. Pertumbuhan KDNK di kawasan euro dijangka kembali pulih sebanyak 5.2% pada 2021 disokong oleh permintaan domestik yang bertambah baik berikutan dasar fiskal dan monetari yang akomodatif. Ekonomi UK dijangka mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 5.9% dipacu oleh pemulihan dalam sektor perkhidmatan. KDNK Jepun diunjur berkembang sebanyak 2.3% dirangsang oleh peningkatan penggunaan swasta dan pemulihan dalam eksport.

KDNK EMDE pada 2021 dijangka melonjak sebanyak 6% dipacu oleh permintaan domestik yang mantap dan eksport yang lebih tinggi. China dijangka meneraju pemulihan di rantau ini dengan pertumbuhan pesat sebanyak 8.2%. Selain itu, ekonomi India diunjur melonjak sebanyak 8.8% didorong oleh permintaan

pengguna yang kukuh. KDNK ASEAN-5¹ dijangka meningkat semula sebanyak 6.2% disokong oleh penggunaan domestik yang teguh, pelaburan yang lebih tinggi dan persekitaran perdagangan yang menggalakkan.

Perdagangan dunia dijangka merudum sebanyak 10.4% pada 2020 (2019: 1%) disebabkan oleh permintaan lemah untuk barangan dan perkhidmatan, yang diburukkan lagi oleh pandemik COVID-19. Permintaan barangan dijangka rendah, dalam persekitaran pasaran komoditi yang tidak menentu serta ketegangan perdagangan dan berkaitan perdagangan yang semakin memuncak, terutamanya antara AS-China, walaupun keperluan peralatan dan bekalan perubatan meningkat. Permintaan perkhidmatan juga dijangka menjunam akibat aktiviti pelancongan rentas sempadan terjejas teruk. Walau bagaimanapun, perdagangan global diunjur meningkat sebanyak 8.3% pada 2021 susulan aktiviti ekonomi dijangka mendapat momentum.

RAJAH 2.2. Kadar Inflasi Global, Negara Maju, dan Negara yang Berkembang Pesat dan Negara Membangun, 2019 – 2021 (% perubahan)



¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Aliran pelaburan langsung asing (FDI)

dijangka merosot sehingga 40% pada 2020 (2019: 13%), mengakibatkan FDI berada di bawah paras USD1 trilion buat kali pertama sejak 2005. Penurunan ini disebabkan oleh ketidakpastian penularan pandemik yang semakin meningkat. Keadaan ini akan terus memperlahan pelaksanaan projek sedia ada dan kelulusan pelaburan baharu. Pada 2021, FDI diunjur terus merosot sebanyak 5% hingga 10% memandangkan langkah dasar pelaburan baharu menghadkan aktiviti penggabungan dan pengambilalihan (M&A) rentas sempadan.

Inflasi global dijangka menyederhana sebanyak 3.2% bagi 2020 (2019: 3.5%). Inflasi bagi negara maju menunjukkan trend menurun pada 0.8% (2019: 1.4%) manakala inflasi bagi EMDE diunjur kekal pada 5% (2019: 5.1%) berikutan harga minyak yang rendah. Pada 2021, inflasi dunia diunjur meningkat kepada 3.4%. Inflasi di negara maju dijangka meningkat kepada 1.6%. Secara perbandingan, inflasi di EMDE diunjur pada 4.7%.

Risiko kepada ekonomi global terutamanya disebabkan oleh kesan dan tahap keseriusan krisis COVID-19, diburukkan lagi dengan ketidakpastian penemuan vaksin. Kelembapan ekonomi yang berlarutan boleh mengakibatkan kitaran ganas dan mendedahkan peminjam kepada kesulitan kewangan, seterusnya mengheret ekonomi ke dalam krisis keberhutangan serta merencatkan lagi aktiviti ekonomi. Tambahan pula, permintaan luar yang lemah boleh meningkatkan lagi kesan kejutan yang spesifik ke atas negara atau rantau terhadap pertumbuhan global. Hubungan tegang dalam kalangan gabungan pengeluar minyak Pertubuhan Pengeksport Petroleum Plus (OPEC+)² dan pergolakan sosial yang berleluasa boleh mendatangkan cabaran tambahan kepada ekonomi global. Sementara itu, ketidakpastian hasil Brexit, hutang kerajaan dan kadar pengangguran yang semakin meningkat serta krisis iklim merupakan antara faktor utama yang boleh mengekang pertumbuhan pada masa hadapan.

¹ ASEAN-5 terdiri daripada Filipina, Indonesia, Malaysia, Thailand dan Viet Nam.

² OPEC+ terdiri daripada 13 negara anggota OPEC iaitu Algeria, Angola, Arab Saudi, Republik Congo, Emiriah Arab Bersatu, Equatorial Guinea, Gabon, Iran, Iraq, Kuwait, Libya, Nigeria dan Venezuela serta 10 negara utama pengeksport petroleum bukan anggota OPEC iaitu Azerbaijan, Bahrain, Brunei Darussalam, Kazakhstan, Malaysia, Mexico, Oman, Rusia, Sudan dan Sudan Selatan.

Ekonomi Global

Mengemudi cabaran yang belum pernah dihadapi

Ekonomi AS menguncup sebanyak 4.4% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh penurunan perbelanjaan pengguna dalam keadaan ekonomi tersebut bergelut dengan pandemik COVID-19. Perbelanjaan penggunaan swasta, yang menyumbang sebanyak 67.1% kepada jumlah KDNK, merosot 5%, terutamanya dalam sektor penjagaan kesihatan serta perkhidmatan makanan dan penginapan. Pelaburan swasta merudum sebanyak 10.6% berikutan kejatuhan mendadak dalam peralatan pengangkutan serta penurunan dalam struktur perlombongan disebabkan oleh aktiviti pengeluaran minyak dan gas yang lemah.

Dalam tempoh yang sama, AS mencatat defisit perdagangan 7.5% berjumlah USD50.7 bilion berikutan eksport merosot disebabkan permintaan lemah, terutamanya bagi produk petroleum dan bahan api. Import juga berkurang berikutan permintaan lembap, terutamanya bagi kenderaan automotif dan jentera. Kadar pengangguran melonjak kepada 8.4% susulan kehilangan yang amat ketara bagi pekerjaan dalam sektor riadah dan hospitaliti. Inflasi menyederhana kepada 1.2% berikutan harga minyak yang lebih rendah walaupun kos makanan tinggi.

Secara keseluruhan, pada 2020, KDNK AS dijangka menguncup sebanyak 4.3% (2019: 2.2%) akibat penggunaan swasta dan permintaan luar yang lemah. Penggunaan swasta dijangka menyusut sebanyak 4.9% (2019: 2.4%) berikutan pakej rangsangan kerajaan sebelum ini diberhentikan secara beransur-ansur serta peningkatan signifikan dalam simpanan isi rumah. Defisit Persekutuan juga dijangka terus merosot, sebahagian besarnya disebabkan oleh perbelanjaan untuk pakej rangsangan, ditambah dengan pilihan raya presiden pada November. Eksport dijangka merudum dalam persekitaran ketegangan perdagangan yang masih berterusan, diburukkan lagi dengan penularan pandemik.

Empat pakej rangsangan berjumlah USD2.3 trilion telah diumumkan sehingga Ogos 2020. Pakej ini merangkumi pembayaran tunai dan

faedah pengangguran yang diperluas untuk isi rumah, sokongan kepada sistem penjagaan kesihatan dan bantuan kepada sektor yang terjejas teruk. Kadar pengangguran dijangka melonjak kepada 8.9% (2019: 3.7%) dengan sektor riadah dan hospitaliti paling terjejas. Inflasi dijangka menyederhana kepada 1.5% (2019: 1.8%) berikutan harga minyak yang lebih rendah. Pada Mac 2020, Rizab Persekutuan AS (Fed) telah menurunkan sasaran kadar dana persekutuan kepada julat antara 0.00% dan 0.25%. Fed dijangka mengekalkan kadar pada tahap ini sehingga ekonomi stabil.

JADUAL 2.1. *Penunjuk Terpilih bagi Amerika Syarikat, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	2.2	-4.3	3.1
Inflasi (% setahun)	1.8	1.5	2.8
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-2.2	-2.1	-2.1
Kadar Pengangguran (%)	3.7	8.9	7.3

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pada 2021, pertumbuhan AS diunjur melonjak sebanyak 3.1% dipacu oleh permintaan domestik, terutamanya penggunaan swasta yang dijangka meningkat dengan mendadak sebanyak 2.8%. Pelaburan dijangka meningkat semula sebanyak 2.8% disokong oleh pelaburan tetap swasta yang lebih tinggi. Eksport dan import diunjur berkembang dengan ketara berikutan persekitaran perdagangan global yang memberangsangkan. Kadar pengangguran dijangka bertambah baik kepada 7.3% manakala inflasi dijangka meningkat kepada 2.8%.

Risiko kepada AS termasuk impak pandemik COVID-19 yang berpanjangan, bergantung kepada intensiti dan tempoh penularan, akan terus mengganggu permintaan domestik dan rantai nilai global. Asas ekonomi AS yang semakin merosot ini boleh mengakibatkan kesulitan kewangan dan seterusnya menyebabkan kesukaran untuk membiayai semula syarikat dan isi rumah. Tambahan pula, harga minyak yang berterusan

rendah boleh melemahkan perbelanjaan pelaburan dalam struktur bukan kediaman. Susulan itu, syarikat terutamanya di sektor tenaga, mungkin berhadapan kos yang lebih tinggi dan seterusnya mengakibatkan peningkatan bilangan syarikat muflis. Dari segi perdagangan, langkah perlindungan yang lebih luas termasuk kawalan eksport, boleh menjejaskan keyakinan perniagaan dan pertumbuhan.

KDNK **UK** menguncup sebanyak 11.8% dalam tempoh separuh pertama 2020, iaitu kegawatan ekonomi terbesar pernah direkodkan, berikutan kemerosotan yang amat ketara dalam sektor perkhidmatan. Sektor perkhidmatan yang menyumbang sekitar 80% daripada jumlah KDNK, menguncup sebanyak 11.3%, terutamanya disebabkan oleh penurunan sebanyak 48.3% dalam subsektor perkhidmatan penginapan dan makanan. Tambahan pula, subsektor pengedaran, perhotelan dan restoran merosot sebanyak 20.9%. Seterusnya, sektor pembuatan menguncup sebanyak 11.5% dan sektor pembinaan merosot sebanyak 21.1% berikutan sekatan pergerakan yang ketat bermula pada akhir Mac 2020. Kadar pengangguran kekal pada 4% susulan pelaksanaan skim *furlough* Kerajaan yang membenarkan pekerja terjejas oleh pandemik untuk tidak datang bekerja buat sementara. Inflasi mencatat 1.7% disebabkan oleh harga minyak yang rendah.

Ekonomi UK diunjur merosot sebanyak 9.8% pada 2020 (2019: 1.5%) berikutan sektor perkhidmatan yang terus menguncup susulan sekatan pergerakan berpanjangan oleh Kerajaan UK. Beberapa skim telah diumumkan untuk merangsang permintaan dalam sektor yang terjejas disebabkan pandemik, terutamanya hospitaliti dan pelancongan. UK telah mengumumkan pelbagai pakej rangsangan dan bantuan sejak Mac 2020, termasuk *Coronavirus Job Retention Scheme* yang membantu membayar gaji pekerja bagi 9.6 juta pekerjaan. Selain itu, *Eat Out to Help Out Scheme* telah membantu meningkatkan aktiviti berkaitan hospitaliti. Sehingga September 2020, Bank of England

mengekalkan kadar dasar pada 0.10%, setelah mengurangkan kadar sebanyak dua kali berjumlah 65 mata asas pada Mac untuk merancakkan ekonomi. Kadar pengangguran diunjur mencatat 5.4% (2019: 3.8%) memandangkan skim *furlough* Kerajaan UK dijangka berakhir pada penghujung 2020. Inflasi dijangka menyederhana kepada 0.8% (2019: 1.8%), terutamanya disebabkan oleh harga minyak dan perkhidmatan yang lebih rendah.

JADUAL 2.2. *Penunjuk Terpilih bagi United Kingdom, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	1.5	-9.8	5.9
Inflasi (% setahun)	1.8	0.8	1.2
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-4.0	-2.0	-3.8
Kadar Pengangguran (%)	3.8	5.4	7.4

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pertumbuhan ekonomi UK diunjur melonjak sebanyak 5.9% pada 2021, sebahagian besarnya disumbang oleh pemulihan dalam sektor perkhidmatan. Aktiviti berkaitan runcit dan hospitaliti yang berjalan semula berkemungkinan menyokong pemulihan sektor perkhidmatan. Di samping itu, langkah rangsangan yang disasarkan kepada pengguna juga dijangka menyokong pemulihan sektor tersebut. Pemuktamadan rundingan Perjanjian Perdagangan Bebas Komprehensif (CFTA) antara UK dan EU serta peralihan pasca Brexit yang lancar dijangka menyokong pertumbuhan ekonomi. Kadar pengangguran diunjur merosot kepada 7.4% manakala inflasi dijangka meningkat pada 1.2%. Risiko kepada ekonomi UK termasuk dwiancaman jangkitan COVID-19 dan ketidakpastian Brexit yang berpanjangan. Perkembangan rundingan Brexit yang perlahan akan memberi kesan kepada pelaksanaan CFTA yang dijadual berkuat kuasa pada awal 2021.

SISIPAN 2.1

Respons kepada Pandemik COVID-19 oleh Bank Pembangunan Pelbagai Hala Terpilih

Pengenalan

Wabak COVID-19 bermula pada akhir 2019 dan diisytiharkan sebagai pandemik oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia pada Mac 2020. Pandemik ini telah memberi kesan kepada penduduk di seluruh dunia dan sehingga kini telah mengakibatkan lebih daripada 1.1 juta kematian daripada 40.7 juta kes yang disahkan (Pertubuhan Kesihatan Sedunia, 2020). Peningkatan trend bagi kes positif dan ditambah pula dengan ketidakpastian berhubung penemuan vaksin menandakan terdapat kemungkinan bahawa pandemik ini akan berlarutan. Dalam usaha membendung virus ini daripada merebak, kerajaan telah menguatkuasakan sekatan pergerakan, menutup sementara aktiviti perniagaan, mengehadkan perjalanan antarabangsa dan membataskan aktiviti sosial dan fizikal individu. Langkah kawalan ini telah menyebabkan gangguan ekonomi yang meruncing. Dalam keadaan pertumbuhan ekonomi dunia yang sedang menyederhana dan harga komoditi yang tidak stabil, kesan tambahan ke atas ekonomi daripada pandemik tersebut dijangka akan menyebabkan krisis ekonomi global yang terburuk pernah direkodkan. Bagi mengurangkan kesan sosioekonomi akibat pandemik dan langkah kawalan yang dilaksanakan, kerajaan telah melaksanakan langkah rangsangan untuk melindungi nyawa dan kehidupan serta membantu perniagaan. Langkah ini termasuk perbelanjaan tambahan untuk sektor kesihatan serta bantuan dalam bentuk pemberian tunai, moratorium pinjaman, jaminan kredit dan insentif cukai.

Walau bagaimanapun, ruang fiskal yang terhad bagi kebanyakan kerajaan berkemungkinan tidak mampu menampung pemberian bantuan dan pemulihan untuk tempoh jangka panjang berikutan keadaan ekonomi sedia ada berada dalam persekitaran pandemik. Kesan buruk COVID-19 ke atas ekonomi terbukti melalui pengurangan hasil cukai, penguncupan pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), ketidakstabilan aliran modal swasta, pengurangan eksport dan penurunan kiriman wang. Negara berpendapatan sederhana dan rendah dibatasi oleh sumber kewangan terhad dan sistem kesihatan yang lemah lebih mudah terjejas serta memerlukan masa untuk kembali pulih. Unjuran Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) pada 2020 menunjukkan apabila KDNK menguncup dan perbelanjaan awam meningkat, bahagian hutang awam kasar daripada KDNK secara amnya akan meningkat kepada paras tertinggi. Kemungkinan besar keadaan ini berlaku di negara berpendapatan sederhana, dengan unjuran hutang melonjak kepada 62.2% daripada KDNK (2019: 52.6%) dan defisit fiskal dijangka mencecah 10.7% daripada KDNK (2019: 4.9%). Bahagian hutang awam kasar di negara berpendapatan rendah juga diunjur meningkat kepada 48.8% daripada KDNK (2019: 43.3%) dengan defisit fiskal bertambah kepada 6.2% daripada KDNK (2019: 4%).

Peranan Bank Pembangunan Pelbagai Hala semasa Krisis COVID-19

Dalam persekitaran ekonomi semasa yang tidak menentu dan mudah terjejas, bank pembangunan pelbagai hala (MDB) dapat memainkan peranan penting dalam pemulihan ekonomi global. Secara amnya, MDB dikenali sebagai institusi kewangan antarabangsa yang telah diberi mandat oleh negara anggota untuk menggalakkan pembangunan ekonomi yang mampan dan inklusif. Terdapat lebih daripada 20 MDB di seluruh dunia dengan pelbagai peranan dan fungsi. Maasdorp (2020) menyatakan bahawa struktur MDB yang unik membolehkan MDB menangani cabaran rentas sempadan termasuk pandemik yang memerlukan penyelesaian global. Malaysia merupakan anggota dalam lima MDB iaitu Kumpulan Bank Dunia (WBG), IMF, Bank Pembangunan Asia (ADB), Bank Pembangunan Islam (IsDB) dan Bank Pelaburan Infrastruktur Asia (AIIB).

Cabaran untuk menangani kesan pandemik COVID-19 telah menyebabkan peningkatan keperluan dalam kalangan negara membangun untuk mendapatkan bantuan daripada MDB. Sehubungan itu, MDB telah mengambil langkah menyegerakan penyaluran pinjaman dan peluasan bantuan kewangan konsesi melalui sumber sedia ada. Komitmen ini merupakan usaha berterusan MDB dalam menyokong pembangunan dan pembinaan semula negara anggota serta menggerakkan sumber untuk infrastruktur dan pembangunan mampan.

Bantuan Berkaitan COVID-19 oleh MDB

Inisiatif respons COVID-19 yang disediakan oleh MDB termasuk meningkatkan peruntukan bagi bantuan sedia ada, memberi bantuan kepada lebih ramai penerima dan menyegerakan proses pembayaran. Bentuk bantuan yang ditawarkan oleh lima MDB yang dianggotai oleh Malaysia seperti di Jadual 2.1.1.

JADUAL 2.1.1. Bantuan Berkaitan COVID-19 oleh MDB Terpilih

PROGRAM/INISIATIF	MDB				
	WBG	IMF	ADB	IsDB	AIIB
Program Sokongan Kewangan	√	√	√	√	√
Program Pemulihan Hutang	√	√			
Pembiayaan Perdagangan	√			√	
Jaminan	√			√	
Bantuan Teknikal/Nasihat Dasar	√	√	√	√	√
Inisiatif Lain	√		√		
Jumlah Bantuan (USD bilion)	160.0	100.0	20.0	2.3	10.0

Sumber: Kumpulan Bank Dunia (2020), Tabung Kewangan Antarabangsa (2020), Bank Pembangunan Asia (2020), Bank Pembangunan Islam (2020) dan Bank Pelaburan Infrastruktur Asia (2020)

(i) Program Sokongan Kewangan

MDB menyediakan sokongan kewangan untuk membiayai projek infrastruktur dan pembangunan di negara anggota. MDB juga memperuntukkan pembiayaan khas dalam bentuk pinjaman dan geran untuk membantu negara anggota menangani kesan dari krisis berkaitan kesihatan, terutamanya pandemik, ke atas ekonomi. Pinjaman disediakan berasaskan kadar pasaran atau konsesi manakala geran hanya disediakan untuk tujuan terhad, berdasarkan kepada terma dan syarat tertentu. Butiran mengenai program seperti di Jadual 2.1.2.

JADUAL 2.1.2. Program Sokongan Kewangan Berkaitan COVID-19

MDB	PROGRAM/INISIATIF	KETERANGAN	JUMLAH/SUMBER
WBG ¹	Pakej Respons Permulaan COVID-19	Pembiayaan bagi mengukuhkan sistem kesihatan dan pemantauan penyakit.	IBRD dan IDA: USD6 bilion
	Kemudahan Laluan Pantas COVID-19	Pembiayaan Projek Pelaburan disediakan mengikut laluan pantas dan merangkumi sehingga 40% pembiayaan retroaktif untuk infrastruktur fizikal atau sosial bagi mengurangkan kemiskinan dan memastikan pembangunan mampan.	IBRD: USD2.7 bilion IDA: USD1.3 bilion
	Program untuk Keberhasilan (PforR)	PforR boleh distruktur semula sebagai respons pantas dengan pembiayaan disalurkan terus untuk mencapai hasil yang telah ditetapkan dalam sektor kesihatan.	Pembiayaan daripada IDA
	Komponen Respons Kecemasan Luar Jangka	Kemudahan luar jangka untuk mempercepat respons kecemasan bagi menyediakan pembiayaan tambahan untuk projek pelaburan sedia ada selepas atau di ambang krisis.	Pembiayaan daripada IBRD, IDA atau tabung amanah

¹ Kumpulan Bank Dunia (WBG) terdiri daripada lima agensi unik iaitu International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), International Development Association (IDA), International Finance Corporation (IFC), Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) dan International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID).

JADUAL 2.1.2. Program Sokongan Kewangan Berkaitan COVID-19

MDB	PROGRAM/INISIATIF	KETERANGAN	JUMLAH/SUMBER
	Opsyen Penggunaan Pinjaman Tertunda untuk Bencana	Kemudahan pembiayaan luar jangka menyediakan kecairan segera untuk menangani kejutan bencana alam dan/atau peristiwa berkaitan kesihatan.	Pembiayaan daripada IDA
	Kemudahan Respons Krisis Sektor Benar	Menyokong klien sedia ada dalam industri infrastruktur, pembuatan, pertanian dan perkhidmatan yang lebih mudah terjejas oleh pandemik melalui penawaran pinjaman kepada syarikat dan pelaburan dalam ekuiti.	IFC: USD2 bilion
	Program Penyelesaian Modal Kerja	Pembiayaan kepada bank di pasaran yang berkembang pesat untuk memberikan kredit dalam membantu perniagaan menjana modal kerja dan dana terkumpul yang digunakan oleh syarikat untuk membayar bil dan gaji pekerja.	IFC: USD2 bilion
	Program Kecairan Perdagangan Global dan Program Kewangan Komoditi Kritikal	Menyokong bank tempatan melalui pembiayaan dan perkongsian risiko untuk terus membiayai syarikat di pasaran yang berkembang pesat.	IFC: USD2 bilion
IMF	Instrumen Pembiayaan Pantas (RFI)	Meningkatkan had akses kepada kemudahan kewangan kecemasan RFI dan RCF (pantas, kadar faedah sifar atau rendah dan sekali beri) tanpa perlu mewujudkan program yang lengkap. RFI disediakan untuk semua negara anggota IMF manakala RCF hanya untuk negara anggota yang memenuhi kelayakan Tabung Amanah Pengurangan Kemiskinan dan Pertumbuhan (<i>Poverty Reduction and Growth Trust Fund</i> (PRGT)).	Jumlah untuk RFI dan RCF menghampiri SDR20 bilion
	Kemudahan Kredit Pantas (RCF)		
	Kemudahan Kecairan Jangka Pendek (SLL)	Meningkatkan kecairan melalui SLL untuk negara anggota yang mempunyai dasar dan asas yang kukuh tetapi memerlukan sokongan jangka pendek bagi imbalan pembayaran sederhana untuk mengukuhkan lagi keselamatan kewangan global.	—
	Program Penambahbaikan Pinjaman	Menambahbaik program pinjaman sedia ada untuk memenuhi keperluan segera baharu berikutan krisis COVID-19.	—
ADB	Opsyen Respons COVID-19	Menangani kesan ekonomi dan sosial akibat pandemik melalui operasi berdaulat dan bukan berdaulat.	Berdaulat: USD18.2 bilion Bukan Berdaulat: USD1.8 bilion
IsDB ²	Program Kesediaan dan Respons Strategik untuk Pandemik COVID-19	Peruntukan semula dana sedia ada dalam menyokong usaha negara anggota untuk mencegah, membendung, menangani dan kembali pulih dari impak pandemik COVID-19.	USD2.3 bilion
AIIB	Kemudahan Kembali Pulih Krisis COVID-19	Pembiayaan untuk entiti sektor awam dan swasta di negara anggota untuk menangani dan mengurangkan tekanan ekonomi, kewangan dan kesihatan awam akibat dari impak buruk pandemik COVID-19.	USD10 bilion
	Kemudahan Dana Khas	Pengurangan kadar faedah ke atas pembiayaan yang disokong oleh kerajaan untuk negara anggota berpendapatan yang lebih rendah.	USD10 juta setiap negara anggota

Sumber: Kumpulan Bank Dunia (2020), Tabung Kewangan Antarabangsa (2020), Bank Pembangunan Asia (2020), Bank Pembangunan Islam (2020) dan Bank Pelaburan Infrastruktur Asia (2020)

² Kumpulan Bank Pembangunan Islam (IsDBG) terdiri daripada Islamic Development Bank (IsDB), Islamic Research and Training Institute (IRTI), Islamic Corporation for the Insurance of Investment and Export Credit (ICIEC), Islamic Corporation for the Development of the Private Sector (ICD) dan International Islamic Trade Finance Corporation (ITFC).

(ii) Program Pemulihan Hutang

Program pemulihan hutang oleh MDB termasuk penstrukturan semula hutang dan penangguhan bayaran khidmat hutang. Dalam tempoh yang mencabar ini, program tersebut dapat membantu negara miskin dan mudah terjejas untuk menguruskan beban hutang dan pada masa yang sama menyokong ekonomi mereka dengan sumber yang mencukupi. Perincian program seperti di Jadual 2.1.3.

JADUAL 2.1.3. *Program Pemulihan Hutang Berkaitan COVID-19*

MDB	PROGRAM/INISIATIF	KETERANGAN	JUMLAH/SUMBER
WBG	Inisiatif Penangguhan Bayaran Khidmat Hutang	Inisiatif ini disediakan untuk negara yang memenuhi syarat IDA dan negara kurang membangun Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB).	Sekitar USD5 bilion telah disalurkan setakat pertengahan September 2020
IMF	Tabung Amanah Memulih dan Membendung Bencana	Menyediakan geran untuk negara anggota yang memenuhi syarat PRGT bagi mengurangkan pembayaran khidmat hutang IMF. Bantuan ini membolehkan negara anggota menyalurkan sumber kewangan sedia ada kepada usaha perubatan kecemasan dan pemulihan yang penting semasa bencana alam dan bencana kesihatan awam yang ekstrem.	SDR700 juta

Sumber: Kumpulan Bank Dunia (2020) dan Tabung Kewangan Antarabangsa (2020)

(iii) Pembiayaan Perdagangan

Pembiayaan perdagangan menyediakan kredit serta jaminan pembayaran dan insurans kepada perniagaan. Kemudahan ini membolehkan perniagaan menguruskan risiko kadar pertukaran mata wang yang turun naik dan mengurangkan risiko lain. Bantuan daripada MDB untuk syarikat yang terlibat dalam transaksi rentas sempadan amat penting ketika krisis terutamanya bagi syarikat dari negara berpendapatan rendah. Butiran kemudahan ini seperti di Jadual 2.1.4.

JADUAL 2.1.4. *Kemudahan Pembiayaan Perdagangan Berkaitan COVID-19*

MDB	PROGRAM/INISIATIF	KETERANGAN	JUMLAH/SUMBER
WBG	Program Pembiayaan Perdagangan Global	Mengurangkan risiko pembayaran institusi kewangan dengan menyediakan peruntukan tambahan bagi pembiayaan perdagangan kepada syarikat import eksport, terutamanya perusahaan kecil dan sederhana (PKS) yang terlibat dalam rantaian bekalan global ketika pandemik.	IFC: USD2 bilion
IsDB	Program Kesianan dan Respons Strategik	Pembiayaan perdagangan bagi menyokong negara anggota kurang membangun (LDMC) dan negara bukan LDMC yang amat terjejas untuk membeli peralatan dan bekalan perubatan yang berkaitan dengan keperluan kecemasan COVID-19.	ITFC: USD300 juta

Sumber: Kumpulan Bank Dunia (2020) dan Bank Pembangunan Islam (2020)

(iv) Jaminan

Jaminan oleh MDB disediakan bagi negara anggota yang berkecenderungan untuk menyokong obligasi kewangan seperti pinjaman dan penerbitan bon dalam pasaran domestik dan antarabangsa. Jaminan ini bertujuan untuk menangani risiko politik dan kredit. Butiran bantuan ini seperti di Jadual 2.1.5.

JADUAL 2.1.5. Jaminan Berkaitan COVID-19

MDB	PROGRAM/INISIATIF	KETERANGAN	JUMLAH/SUMBER
WBG	Kemudahan Laluan Pantas MIGA	Pemberian jaminan menggunakan prosedur yang diperkemas dan dipercepat melalui peningkatan penarafan kredit, penyelesaian untuk mengurangkan risiko kerugian dan sokongan pembiayaan perdagangan.	MIGA: USD6.5 bilion
IsDB	Program Kesian dan Respons Strategik	Penyediaan insurans bagi risiko kredit dan politik untuk mengekalkan import komoditi strategik, melindungi pelaburan dan meminimumkan volatiliti dalam mengurangkan kesan negatif terhadap kesihatan dan sosioekonomi.	ICIEC: USD150 juta untuk perlindungan insurans

Sumber: Kumpulan Bank Dunia (2020) dan Bank Pembangunan Islam (2020)

(v) Bantuan Teknikal dan Nasihat Dasar

Bantuan teknikal dan nasihat dasar disediakan untuk semua negara anggota melalui program membina keupayaan dan latihan serta konsultasi dan penyelidikan. Fokus bantuan ini bertujuan memenuhi keperluan negara membangun bagi menambah baik dan melaksanakan dasar serta mengukuhkan institusi untuk terus menyokong pembangunan dan pertumbuhan. Dalam persekitaran pandemik COVID-19 ini, MDB menawarkan analisis dan syor dasar berdasarkan permintaan negara anggota, dalam merangka langkah bagi mengurangkan dan memulihkan negara daripada kesan krisis ini. MDB juga menyediakan platform untuk berkongsi amalan baik dalam kalangan negara anggota bagi menangani kesan krisis ke atas ekonomi.

(vi) Inisiatif Lain

MDB membantu negara anggota memperoleh peralatan dan bekalan perubatan dalam keadaan pandemik COVID-19. Melalui bantuan ini, negara anggota mampu mendapatkan peralatan dan bekalan secepat mungkin serta pada harga yang menjimatkan. WBG dan ADB membantu negara anggota melalui prosedur laluan pantas yang diperkemas serta mengujudkan jumlah pesanan yang cukup besar untuk menyokong negara dalam perolehan peralatan dan bekalan tersebut.

Bagi tempoh April hingga September 2020, lima MDB tersebut telah meluluskan hampir USD132.6 bilion dalam bentuk pinjaman, jaminan dan geran bagi pemulihan hutang. Hampir 138 negara anggota telah menerima bantuan ini bagi melaksanakan langkah pencegahan penularan COVID-19, meneruskan projek pembangunan serta membolehkan bank tempatan terus menyokong perniagaan. Sehingga kini, kebanyakan penerima bantuan adalah dalam kalangan negara berpendapatan rendah dan sederhana (Center for Strategic and International Studies, 2020).

MDB menyedari keperluan berterusan negara anggota untuk menerima bantuan MDB terutamanya semasa tempoh yang mencabar ini. Pada masa ini, tumpuan MDB adalah untuk membina daya tahan negara sebaik sahaja pandemik ini beransur reda. MDB kekal komited untuk meringankan beban negara anggota dalam usaha memastikan pertumbuhan mampan dan inklusif.

Malaysia mengiktiraf sepenuhnya kepentingan MDB dalam menyediakan sokongan kepada negara anggota yang mudah terjejas terutamanya semasa tempoh yang mencabar ini dan menyokong negara anggota dalam usaha ke arah pertumbuhan mampan. Sehubungan itu, Malaysia kekal menyokong usaha MDB dalam membantu negara yang memerlukan bagi menangani krisis COVID-19 melalui sumbangan sedia ada kepada MDB. Negara juga terus meraih faedah daripada penglibatan berterusan bersama MDB dalam menggubal dasar bagi mendepani cabaran COVID-19.

Kesimpulan

Pandemik COVID-19 telah membawa cabaran global yang tidak pernah dihadapi sebelum ini. Kerajaan di seluruh dunia perlu mengambil langkah drastik yang belum pernah dilaksanakan dalam menangani impak pandemik ini terhadap ekonomi negara tersebut. Walaupun pelbagai langkah telah dilaksanakan oleh kerajaan, masih wujud ketidakpastian mengenai pemulihan ekonomi sepenuhnya dalam masa terdekat. Peranan MDB melalui kerjasama dengan kerajaan penting dalam mencapai pemulihan yang pesat dan kembali kepada landasan pertumbuhan yang lebih berdaya tahan dan mampan.

Pertumbuhan KDNK di **kawasan euro** menguncup sebanyak 9% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh permintaan domestik yang amat terjejas akibat penularan pandemik COVID-19. Penggunaan isi rumah merosot sebanyak 9.8% susulan perbelanjaan lebih rendah berikutan penutupan sementara kedai, restoran dan premis perniagaan yang menyediakan perkhidmatan lain. Keadaan ini disebabkan oleh tindakan kebanyakan kerajaan Eropah melaksanakan kawalan pergerakan antara Mac dan Jun 2020. Pelaburan perniagaan juga menjunam sebanyak 9.6% akibat penutupan kilang yang menjejaskan pengeluaran. Pasaran buruh kekal stabil dengan kadar pengangguran pada 7.5%, sebahagian besarnya disokong oleh pelaksanaan skim pekerjaan jangka pendek di kebanyakan negara Eropah untuk melindungi pekerjaan. Inflasi mencatat kadar lebih rendah pada 0.7% berikutan harga minyak yang amat rendah walaupun harga makanan lebih tinggi.

Pertumbuhan ekonomi di kawasan euro diunjur menguncup sebanyak 8.3% pada 2020 (2019: 1.3%), khususnya berikutan penggunaan isi rumah dan pelaburan perniagaan yang lemah. Penggunaan isi rumah dijangka kekal lembap, sebahagian besarnya disebabkan oleh peningkatan simpanan awasan dalam persekitaran ketidakpastian mengenai prospek pekerjaan dan pendapatan. Pelaburan perniagaan diunjur merosot berikutan jangkaan penangguhan perancangan pelaburan, terutamanya oleh syarikat yang berhadapan dengan beban hutang yang lebih tinggi. European Commission telah mengumumkan pakej jaringan keselamatan berjumlah EUR540 bilion termasuk menyediakan bantuan bagi perbelanjaan berkaitan kesihatan di negara kawasan euro. Selain itu, pakej ini

membolehkan European Investment Bank untuk membiaya syarikat, terutamanya perusahaan kecil dan sederhana (PKS) serta melindungi pekerjaan dan pendapatan penduduk di negara anggota EU. Kadar pengangguran diunjur lebih tinggi pada 8.9% (2019: 7.6%) berikutan pemberhentian skim *furlough* secara beransur-ansur. Inflasi dijangka mencatat paras lebih rendah pada 0.4% (2019: 1.2%) mencerminkan harga minyak yang berterusan rendah.

JADUAL 2.3. *Penunjuk Terpilih bagi Kawasan Euro, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	1.3	-8.3	5.2
Inflasi (% setahun)	1.2	0.4	0.9
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	2.7	1.9	2.4
Kadar Pengangguran (%)	7.6	8.9	9.1

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pertumbuhan ekonomi di kawasan euro pada 2021 diunjur melonjak sebanyak 5.2%, terutamanya disokong oleh permintaan domestik yang menggalakkan. Pelan bajet jangka panjang EU berjumlah EUR1,824.3 bilion dijangka menyokong pelaburan awam dari 2021 hingga 2027, dengan tumpuan kepada transformasi hijau dan digital. Pelan ini turut merangkumi rancangan pemulihan bernilai EUR750 bilion bagi menangani impak sosioekonomi susulan penularan pandemik COVID-19. European Central Bank (ECB) telah memperluas program pembelian aset

berjumlah EUR1,350 bilion melalui *Pandemic Emergency Purchase Programme*. Program ini dijangka diteruskan sehingga Jun 2021 untuk mengurangkan kos dan meningkatkan pemberian pinjaman. Kadar pengangguran diunjur lebih tinggi kepada 9.1% manakala inflasi diunjur pada 0.9%.

Pertumbuhan ekonomi kawasan euro terdedah kepada beberapa risiko. Implikasi kewangan yang tinggi berikutan pelaksanaan dasar fiskal dijangka meningkatkan hutang kerajaan dengan mendadak dan seterusnya meningkatkan risiko krisis hutang negara di kawasan euro dalam jangka sederhana. Dari segi persekitaran luar, ketidakpastian Brexit masih menjadi penyebab utama kepada ketidaktentuan di rantau ini. Keadaan ini disebabkan oleh keperluan untuk memuktamadkan rundingan CFTA antara Kerajaan UK dan EU berdasarkan jadual yang ditetapkan iaitu sebelum tempoh peralihan Brexit berakhir pada Disember 2020.

KDNK **Jerman** menguncup sebanyak 6.6% dalam tempoh separuh pertama 2020 berikutan penurunan penggunaan isi rumah, pelaburan swasta dan eksport yang telah menjejaskan pertumbuhan ekonomi. Penggunaan isi rumah menjunam sebanyak 7.3%, terutamanya disebabkan oleh perbelanjaan untuk perkhidmatan yang lebih rendah susulan langkah kawalan pergerakan yang berkuatkuasa dari 23 Mac hingga 10 Mei 2020. Pelaburan swasta merosot sebanyak 4.3% akibat gangguan dalam rangkaian bekalan dan permintaan global yang lemah, terutamanya subsektor automotif memandangkan kilang pembuatan kereta yang utama telah memberhentikan operasi buat sementara. Eksport turut menjunam sebanyak 13.4%, sebahagian besarnya disebabkan oleh permintaan yang berkurangan bagi kenderaan serta jentera dan peralatan. Kadar pengangguran mencatat 4% manakala inflasi menyederhana kepada 1.2% berikutan harga minyak yang rendah.

Pertumbuhan ekonomi Jerman diunjur menguncup sebanyak 6% pada 2020 (2019: 0.6%) disebabkan oleh permintaan domestik yang lembap walaupun pakej rangsangan fiskal berjumlah EUR130 bilion

telah diumumkan. Penggunaan isi rumah dijangka kekal lemah susulan peningkatan simpanan awasan. Pelaburan swasta dijangka merosot, sebahagian besarnya disebabkan aktiviti pembuatan yang perlahan dalam persekitaran permintaan luar yang kurang memberangsangkan. Walau bagaimanapun, pelbagai bantuan kerajaan, termasuk pinjaman kecemasan, jaminan kredit dan pelepasan cukai dijangka meminimumkan pengurangan ketara bagi pelaburan perniagaan. Eksport diunjur merosot berikutan permintaan yang lemah dari rakan dagangan utama, terutamanya AS, Perancis dan UK. Pasaran buruh diunjur kekal stabil dengan kadar pengangguran pada 4.3% (2019: 3.1%). *Kurzarbeit* iaitu program kerja jangka pendek Jerman telah memainkan peranan penting dalam membendung kehilangan lebih banyak pekerjaan. Inflasi diunjur semakin menyederhana kepada 0.5% (2019: 1.3%) disebabkan oleh kejatuhan harga minyak.

JADUAL 2.4. *Penunjuk Terpilih bagi Jerman, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	0.6	-6.0	4.2
Inflasi (% setahun)	1.3	0.5	1.1
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	7.1	5.8	6.8
Kadar Pengangguran (%)	3.1	4.3	4.2

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pertumbuhan ekonomi Jerman pada 2021 diunjur berkembang sebanyak 4.2%, terutamanya disokong oleh permintaan domestik yang kembali pulih. Penggunaan isi rumah dijangka kembali meningkat disumbang oleh pendapatan boleh guna yang lebih tinggi, dengan kenaikan pengecualian cukai pendapatan dan pengurangan tahap caruman keselamatan sosial. Pelaburan swasta dijangka bertambah baik dipacu oleh pelaburan yang lebih tinggi dalam jentera dan peralatan berikutan keyakinan pelabur yang semakin meningkat dalam persekitaran permintaan global yang semakin pulih. Pelaburan awam juga dijangka meningkat dengan pakej

komprehensif bernilai EUR50 bilion yang memberi tumpuan kepada pengangkutan awam, mobiliti elektrik, teknologi hijau, infrastruktur digital, pendidikan serta penyelidikan dan pembangunan (R&D). Kadar pengangguran diunjur bertambah baik pada 4.2% berikutan hasil yang memberangsangkan daripada program *Kurzarbeit* yang dijadual berakhir pada Disember 2021. Inflasi dijangka lebih tinggi pada 1.1%.

Risiko terhadap pertumbuhan ekonomi di Jerman termasuk pelaksanaan dan pembangunan teknologi automasi pesat berikutan penularan pandemik COVID-19 mengakibatkan gangguan dalam pasaran buruh. Selain itu, trend demografi berikutan jumlah penduduk dalam umur bekerja yang semakin menurun akan terus mengekang produktiviti dan potensi pertumbuhan ekonomi. Dari segi persekitaran luar, gangguan rantai bekalan yang berpanjangan dan keupayaan rakan dagangan utama untuk membendung penularan pandemik ini boleh mempengaruhi prospek pertumbuhan ekonomi Jerman yang berorientasikan eksport. Tindakan balas yang mungkin diambil oleh rakan dagangan terbesar Jerman, bergantung kepada keputusan Kerajaan berhubung kerjasama dalam pembangunan infrastruktur rangkaian 5G di Jerman, boleh menjejaskan aktiviti perdagangan, khususnya eksport kenderaan.

Pertumbuhan ekonomi **Perancis** menguncup sebanyak 12.3% dalam tempoh enam bulan pertama 2020 disebabkan oleh permintaan domestik yang lemah. Penggunaan isi rumah menjunam sebanyak 10.4%, dengan pengurangan yang ketara bagi perbelanjaan tenaga, barangan kejuruteraan serta perkhidmatan pengangkutan, penginapan dan makanan. Pelaburan swasta merosot sebanyak 13.9%, dengan penangguhan kerja pembinaan bangunan berikutan pelaksanaan kawalan pergerakan dari Mac hingga Mei 2020. Kadar pengangguran bertambah baik kepada 8% susulan peluasan liputan skim aktiviti jangka pendek oleh Kerajaan bagi melindungi orang bekerja sendiri dan pemilik perniagaan kecil. Inflasi berkurang kepada 0.9% disebabkan oleh harga minyak yang lebih rendah.

Secara keseluruhan, KDNK Perancis pada 2020 diunjur menguncup sebanyak 9.8% (2019: 1.5%), terutamanya disebabkan oleh kemerosotan penggunaan isi rumah dan pelaburan swasta. Penggunaan isi rumah dijangka menjunam disebabkan oleh paras pendapatan yang lebih rendah berikutan pemendekan waktu bekerja, di samping peningkatan simpanan awasan. Pelaburan swasta dijangka kekal lembap disebabkan oleh margin keuntungan yang berkurang memandangkan kebanyakan perniagaan masih beroperasi di bawah kapasiti penuh dalam persekitaran pandemik COVID-19. Tinjauan pasaran buruh kekal stabil dengan kadar pengangguran diunjur mencatat 8.9% (2019: 8.5%). Inflasi diunjur lebih rendah pada 0.5% (2019: 1.3%) disebabkan oleh kejatuhan harga minyak.

JADUAL 2.5. *Penunjuk Terpilih bagi Perancis, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	1.5	-9.8	6.0
Inflasi (% setahun)	1.3	0.5	0.6
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-0.7	-1.9	-1.8
Kadar Pengangguran (%)	8.5	8.9	10.2

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pertumbuhan ekonomi Perancis pada 2021 diunjur berkembang sebanyak 6%, terutamanya disokong oleh permintaan domestik yang kembali pulih. Penggunaan isi rumah dijangka bertambah baik disokong oleh perbelanjaan yang lebih tinggi berikutan pemulihan keyakinan pengguna. Pelaburan swasta turut diunjur kembali meningkat didorong oleh sokongan Kerajaan dalam bentuk jaminan dan pelepasan cukai. Pelaburan awam dijangka meningkat sejajar dengan pelan pemulihan berjumlah EUR100 bilion untuk menyokong peralihan hijau dan digital serta meningkatkan daya saing syarikat Perancis. Selain itu, pelan pemulihan tersebut juga bertujuan memperkukuh daya tahan sektor strategik

negara, terutamanya aeronautik, kenderaan bermotor, pembinaan dan pelancongan. Walau bagaimanapun, Perancis diunjur mencatat kadar pengangguran dua digit sebanyak 10.2% berikutan pengurangan liputan skim aktiviti jangka pendek secara beransur-ansur oleh Kerajaan. Inflasi dijangka pada 0.6%.

Risiko terhadap pertumbuhan ekonomi di Perancis termasuk peningkatan defisit fiskal yang disebabkan oleh hasil cukai yang berkurangan dan perbelanjaan pindahan sosial yang lebih tinggi. Keadaan ini berlaku berikutan aktiviti ekonomi yang lembap dalam persekitaran pandemik COVID-19. Klausu pengecualian umum dalam peraturan fiskal EU memberi lebih ruang fiskal kepada Kerajaan bagi menangani kesan pandemik. Pengaktifan klausu ini akan mengakibatkan peningkatan mendadak defisit fiskal. Selain itu, tarif baharu yang berkemungkinan dikenakan oleh AS terhadap lebih banyak jenis barangan import dari Perancis dalam persekitaran ketegangan perdagangan yang kembali meruncing dijangka memberi impak negatif terhadap pelaburan perniagaan dan menggugat eksport Perancis. Ketegangan perdagangan tersebut berikutan pengenaan cukai perkhidmatan digital oleh Perancis terhadap firma teknologi serta pemberian subsidi aeroangkasa.

Ekonomi **Jepun** menguncup sebanyak 5.9% pada separuh pertama 2020, terutamanya disebabkan oleh kejatuhan dalam penggunaan swasta dan eksport yang amat terjejas akibat pandemik. Penggunaan swasta menguncup dengan signifikan sebanyak 10.9% akibat penutupan perniagaan berkaitan perkhidmatan dan pelaksanaan langkah kecemasan secara sukarela. Eksport juga menjunam sebanyak 23.3% kesan daripada penghantaran peralatan pengangkutan dan jentera yang rendah dalam persekitaran permintaan global yang merosot. Kadar pengangguran meningkat sedikit kepada 2.7% manakala inflasi lebih rendah pada 0.1%.

Pertumbuhan ekonomi Jepun diunjur menguncup sebanyak 5.3% pada 2020 (2019: 0.7%), terutamanya disebabkan oleh penggunaan swasta dan eksport yang semakin lemah. Penggunaan swasta yang berkurang

dalam beberapa bulan pertama tahun ini dijangka meningkat secara beransur-ansur dengan pembukaan semula perniagaan pada penghujung Mei. Eksport diunjur kekal lemah disebabkan oleh ketegangan perdagangan yang masih berterusan dengan Republik Korea dan AS serta ketidaktentuan dalam tinjauan permintaan global. Pada Mei 2020, Kerajaan Jepun telah mengumumkan pakej rangsangan kedua berjumlah USD1.1 trilion untuk menyediakan bantuan kepada orang awam dan perniagaan yang terkesan oleh pandemik. Sokongan fiskal dengan jumlah yang sama telah diumumkan sebelum ini pada April. Kerajaan Jepun merancang untuk mengumumkan langkah rangsangan ekonomi tambahan pada awal 2021 bagi merancakkan ekonomi. Kadar pengangguran dijangka pada 3.3% (2019: 2.4%). Sementara itu, deflasi diunjur mencatat 0.1% (2019: 0.5%) disebabkan oleh kejatuhan harga minyak.

JADUAL 2.6. *Penunjuk Terpilih bagi Jepun, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	0.7	-5.3	2.3
Inflasi (% setahun)	0.5	-0.1	0.3
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	3.6	2.9	3.2
Kadar Pengangguran (%)	2.4	3.3	2.8

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

KDNK Jepun diunjur kembali meningkat sebanyak 2.3% pada 2021 dengan lonjakan dalam penggunaan swasta dan pelaburan swasta serta eksport. Penggunaan swasta dijangka didorong oleh Sukan Olimpik Tokyo yang dijadualkan pada musim panas. Pelaburan swasta dijangka meningkat disebabkan oleh penggunaan automasi dan digitasi lebih tinggi yang akan membolehkan syarikat mengurangkan kos dan meningkatkan produktiviti. Situasi ini selari dengan rancangan Kerajaan Jepun untuk mengautomasikan 27% kerja sedia ada menjelang 2030 bagi

menangani isu tenaga kerja yang semakin berkurang disebabkan oleh penduduk menua. Kadar pengangguran diunjur lebih rendah pada 2.8% manakala inflasi dijangka kekal pada 0.3%.

Risiko kepada ekonomi Jepun antara lain termasuk kegawatan ekonomi berterusan akibat pandemik, ketegangan perdagangan yang semakin meningkat dan tinjauan fiskal yang kurang memberangsangkan berikutan paras hutang kerajaan yang tinggi. Risiko juga berpunca daripada kewangan makro yang mudah terjejas dan ruang dasar monetari terhad menyebabkan Jepun lebih terdedah kepada kejutan. Penduduk menua berkemungkinan memperlambatkan pertumbuhan dan kekal sebagai salah satu cabaran utama kepada ekonomi Jepun.

KDNK **Australia** merosot sebanyak 2.4% pada separuh pertama 2020, terutamanya disebabkan oleh penggunaan swasta dan eksport yang lemah. Penggunaan swasta menjunam sebanyak 6.5% berikutan pengurangan ketara perbelanjaan isi rumah, khususnya dalam perkhidmatan pengangkutan, rekreasi serta perhotelan, kafe dan restoran. Eksport menguncup sebanyak 6.3%, sebahagian besarnya akibat pengurangan permintaan yang ketara bagi bijih besi dan mineral, khususnya dari China dan Jepun. Kadar pengangguran mencatat 5.9% akibat kehilangan pekerjaan dalam industri perkhidmatan penginapan dan makanan, kesenian dan rekreasi serta industri perdagangan runcit. Inflasi mencatat 1% berikutan harga minyak yang lebih rendah.

Secara keseluruhan, KDNK Australia dijangka menguncup sebanyak 4.2% pada 2020 (2019: 1.8%) berikutan kemerosotan penggunaan swasta dan eksport. Penggunaan swasta dijangka berkurang akibat kehilangan pekerjaan pada skala besar dan tahap pendapatan yang lebih rendah di samping simpanan yang lebih tinggi. Eksport diunjur merosot sebanyak 5.4% (2019: 3.1%) disebabkan oleh permintaan yang lemah dari China dalam persekitaran ketegangan perdagangan yang semakin meruncing di antara kedua-dua negara. Penggunaan awam dijangka meningkat sebanyak 5.4% (2019: 5.3%) susulan pengumuman empat

JADUAL 2.7. *Penunjuk Terpilih bagi Australia, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	1.8	-4.2	3.0
Inflasi (% setahun)	1.6	0.7	1.3
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	0.6	1.8	-0.1
Kadar Pengangguran (%)	5.2	6.9	7.7

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

pakej rangsangan berjumlah AUD17.6 bilion. Pakej ini termasuk bayaran tunai bebas cukai dan subsidi upah untuk membantu isi rumah serta perniagaan bersaiz kecil dan sederhana. Kadar pengangguran diunjur mencatat 6.9% (2019: 5.2%) disebabkan oleh kehilangan pekerjaan dalam industri yang terjejas akibat sekatan pergerakan, khususnya perkhidmatan penginapan dan makanan. Inflasi dijangka mencatat 0.7% (2019: 1.6%). Reserve Bank of Australia telah mengurangkan kadar dasar sebanyak dua kali pada Mac berjumlah 50 mata asas daripada 0.75% kepada 0.25% untuk menyokong ekonomi.

Ekonomi Australia diunjur meningkat semula sebanyak 3% pada 2021 disumbang oleh permintaan domestik yang kukuh dan eksport yang kembali pulih. Penggunaan swasta dijangka kembali meningkat dengan pertumbuhan sebanyak 5.7% disokong oleh tahap keyakinan pengguna yang bertambah baik berikutan pemulihan dalam prospek pekerjaan. Pelaburan awam diunjur sebanyak 3.3% dengan perbelanjaan yang lebih tinggi bagi perkhidmatan infrastruktur pengangkutan, penjagaan kesihatan dan perkhidmatan perlu yang lain. Eksport dijangka meningkat sebanyak 5.1% disebabkan oleh permintaan yang semakin tinggi bagi gas asli cecair (LNG). Kadar pengangguran dijangka mencatat 7.7% manakala inflasi dijangka merekod 1.3%. Risiko kepada ekonomi antara lain termasuk penularan semula pandemik COVID-19, ketegangan perdagangan dan perang dingin berkaitan teknologi yang semakin meruncing dengan China serta volatiliti harga komoditi.

Ekonomi **Republik Korea** menguncup sebanyak 1.5% dalam tempoh enam bulan pertama 2020, terutamanya disebabkan oleh penggunaan swasta yang lemah dan eksport yang merosot, khususnya pada suku kedua. Penggunaan swasta menguncup sebanyak 4.5%, terutamanya dalam aktiviti berkaitan perkhidmatan disebabkan oleh pengurangan pendapatan dan langkah oleh Kerajaan Korea menggalakkan kuarantin sendiri. Eksport merosot sebanyak 8%, terutamanya bagi barangan automotif dan semikonduktor akibat permintaan yang lebih perlahan daripada negara maju dan penutupan sementara kilang. Penggunaan awam meningkat sebanyak 6.4% telah membantu ekonomi daripada terus merosot. Kadar pengangguran mencatat 4.3% manakala inflasi kekal pada 0.6%.

Dalam usaha menangani krisis pandemik, Kerajaan Korea telah mengumumkan tiga pakej rangsangan berjumlah USD222 bilion yang menumpukan kepada langkah bantuan segera, terutamanya bagi sektor mudah terjejas, PKS dan orang bekerja sendiri. Selain itu, program *New Deal* bagi tempoh lima tahun yang berjumlah USD133 bilion telah diumumkan pada Jun 2020. Program ini disasar untuk mengujudkan 1.9 juta pekerjaan baharu dalam sektor hijau dan digital serta merangsang ekonomi untuk mengurangkan impak krisis. Oleh itu, KDNK dijangka hanya menguncup sebanyak 1.9% pada 2020 (2019: 2%) berikutan penggunaan swasta dan eksport yang lembap. Penggunaan swasta diunjur kekal lemah pada 3.2% (2019: 1.9%) akibat pendapatan isi rumah yang berkurang dan keyakinan pengguna yang rendah. Eksport diunjur menguncup sebanyak

5.1% (2019 : 1.5%) dengan permintaan yang perlahan daripada rakan dagangan utama. Kadar pengangguran dijangka meningkat kepada 4.1% (2019: 3.8%) manakala inflasi diunjur mencatat 0.5% (2019: 0.4%).

Ekonomi Korea diunjur melonjak sebanyak 2.9% pada 2021 dipacu oleh penggunaan swasta dan eksport. Penggunaan swasta dan eksport dijangka kembali meningkat dalam persekitaran impak penularan pandemik yang semakin reda. Kadar pengangguran diunjur kekal pada 4.1% manakala inflasi dijangka merekod 0.9%. Risiko kepada ekonomi Korea antara lain termasuk penularan pandemik yang berpanjangan, pertikaian perdagangan antara AS-China yang semakin meruncing, ketegangan perdagangan dengan Jepun dan kelewatan dalam pemulihan industri semikonduktor.

Ekonomi **China** merosot sebanyak 1.6% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh kejatuhan dalam penggunaan dan pelaburan swasta serta permintaan luar yang kurang memberangsangkan. Penggunaan swasta menjunam sebanyak 11.4% disebabkan oleh keyakinan pengguna yang lemah berikutan kawalan pergerakan seluruh negara yang diumumkan sehari sebelum Tahun Baru Cina. Pelaburan swasta juga menguncup sebanyak 7.3%, terutamanya dalam aktiviti infrastruktur dan pembuatan berikutan penutupan kilang. Eksport merosot sebanyak 3% disebabkan oleh permintaan yang lebih perlahan, terutamanya bagi produk mekanikal dan elektronik. Kadar pengangguran merekod 3.8%. Sementara itu, inflasi mencatat 3.9% dengan harga yang lebih tinggi bagi makanan, tembakau dan minuman beralkohol.

Ekonomi China diunjur berkembang sebanyak 1.9% pada 2020 (2019: 6.1%) dengan aktiviti ekonomi yang kembali pulih pada separuh kedua. Penggunaan swasta diunjur meningkat sebanyak 0.8% (2019: 7.4%), khususnya bagi barangan bukan keperluan berikutan pemberian baucer dan kupon untuk pembelian di kedai. Pelaburan swasta diunjur pulih sebanyak 1.7% (2019: 4.4%) dengan jangkaan peningkatan aktiviti infrastruktur dan pengilangan serta pembangunan hartanah. Kerajaan China telah mengumumkan pelan *New Infrastructure* bagi tempoh 2020 hingga

JADUAL 2.8. *Penunjuk Terpilih bagi Republik Korea, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	2.0	-1.9	2.9
Inflasi (% setahun)	0.4	0.5	0.9
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	3.6	3.3	3.4
Kadar Pengangguran (%)	3.8	4.1	4.1

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

2025 dalam usaha mempergiat pembangunan infrastruktur. Pelan ini merangkumi tujuh bidang tumpuan termasuk rangkaian 5G, kecerdasan buatan dan rel berkelajuan tinggi antara bandar. Pakej rangsangan fiskal berjumlah USD500 bilion telah diumumkan pada Mei 2020 untuk menangani kesan negatif pandemik. Antara langkah dalam pakej ini termasuk pengurangan cukai, kadar faedah lebih rendah, pengurangan harga utiliti dan sokongan pekerjaan. Kadar pengangguran dijangka mencatat 3.8% (2019: 3.6%) manakala inflasi dijangka kekal pada 2.9% (2019: 2.9%).

JADUAL 2.9. *Penunjuk Terpilih bagi China, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	6.1	1.9	8.2
Inflasi (% setahun)	2.9	2.9	2.7
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	1.0	1.3	0.7
Kadar Pengangguran (%)	3.6	3.8	3.6

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pada 2021, pertumbuhan ekonomi China diunjur menerajui pemulihan ekonomi dalam kalangan negara EMDE dengan pertumbuhan pesat sebanyak 8.2% disokong oleh permintaan domestik yang kukuh dan eksport yang menggalakkan. Kerajaan China dijangka melancarkan pelan lima tahun pada suku pertama 2021, yang antara lain akan menentukan hala tuju ekonomi bagi tempoh 2021–2025. Kadar pengangguran diunjur menyederhana kepada 3.6% manakala inflasi dijangka lebih rendah pada 2.7%. Risiko kepada ekonomi China berpunca daripada inflasi harga aset yang semakin meningkat, gangguan berterusan kepada rantai bekalan, kegawatan ekonomi global yang menyeluruh dan ketegangan perdagangan yang semakin memuncak dengan AS. Penularan semula pandemik COVID-19 dan kemunculan epidemik baharu juga boleh menjadi risiko kepada ekonomi China.

Pada separuh pertama 2020, pertumbuhan KDNK **India** merosot sebanyak 10.1% disebabkan oleh kelembapan sektor perkhidmatan dan pembuatan. Sektor perkhidmatan mencatat penguncupan sebanyak 8.5% disebabkan oleh penurunan mendadak dalam subsektor perkhidmatan perdagangan, perhotelan, pengangkutan, komunikasi serta perkhidmatan berkaitan penyiaran. Sektor pembuatan juga menjunam dengan ketara sebanyak 19.8%, sebahagian besarnya disebabkan oleh pengurangan dalam pengeluaran kenderaan bermotor, treler dan separa treler. Inflasi seperti yang ditunjukkan oleh indeks harga borong mencatat deflasi 0.1% disebabkan oleh kejatuhan harga petroleum mentah, diesel enjin berkelajuan tinggi dan petrol.

Pertumbuhan KDNK India diunjur merosot sebanyak 10.3% pada 2020 (2019: 4.2%) disebabkan oleh penguncupan dalam sektor perkhidmatan, pembuatan dan pembinaan. Sektor perkhidmatan dijangka merudum akibat penurunan dalam aktiviti berkaitan pengembaraan, pelancongan dan hospitaliti. Sektor pembuatan juga dijangka menguncup disebabkan oleh pengurangan pengeluaran kenderaan penumpang. Sektor pembinaan dijangka merosot akibat pengurangan projek pembinaan kediaman baharu dan impak krisis kecairan terhadap pemaju pembinaan. Pada 12 Mei 2020, Kerajaan India mengumumkan pakej bantuan sekitar 10% daripada KDNK berjumlah INR20 trilion termasuk langkah perbelanjaan langsung utama seperti pemberian wang tunai kepada isi rumah. Tambahan pula, Kerajaan telah mengumumkan pakej rangsangan pada 12 Oktober 2020 yang berjumlah INR730 bilion. Pakej ini termasuk pembayaran pendahuluan separa gaji pekerja kerajaan persekutuan dan perbelanjaan modal tambahan bagi projek infrastruktur. Reserve Bank of India (RBI) menurunkan kadar dasar repo utama sebanyak dua kali pada Mac dan Mei 2020 berjumlah 115 mata asas kepada 4.00%. Langkah RBI ini bertujuan menjana semula pertumbuhan ekonomi dan mengurangkan impak pandemik COVID-19, di samping memastikan inflasi kekal berada dalam julat sasaran antara 2% hingga 6%. Inflasi dianggar pada 4.9% (2019: 4.8%) iaitu mencapai julat sasaran.

JADUAL 2.10. *Penunjuk Terpilih bagi India, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	4.2	-10.3	8.8
Inflasi (% setahun)	4.8	4.9	3.7
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-0.9	0.3	-0.9
Kadar Pengangguran (%)	-	-	-

¹ Anggaran² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

KDNK India pada 2021 diunjur meningkat semula sebanyak 8.8%, sebahagian besarnya disokong oleh pemulihan semula dalam sektor perkhidmatan dan pembuatan serta pertumbuhan kukuh dalam sektor pertanian. Pertumbuhan dalam sektor pertanian dijangka meningkat berikutan hasil tanaman Rabi dan Kharif yang lebih tinggi serta kemungkinan musim monsun yang normal. Inflasi dijangka mencatat 3.7% iaitu masih dalam julat sasaran RBI. Pertumbuhan ekonomi India terdedah kepada beberapa risiko. Penularan tempatan COVID-19 yang serius ke kawasan luar bandar, masalah kewangan dan korporat yang berterusan, terutamanya dalam sektor kewangan bukan perbankan serta kemelesetan ekonomi global yang berpanjangan dijangka menggugat pertumbuhan ekonomi.

KDNK **ASEAN-5** mencatat pertumbuhan lemah dalam tempoh separuh pertama 2020, terutamanya disebabkan oleh penggunaan swasta dan eksport yang lembap dalam keadaan rantau ini bergelut dengan pandemik COVID-19. Ekonomi ASEAN-5 dijangka menguncup sebanyak 3.4% pada 2020 (2019: 4.9%) disebabkan oleh kejatuhan mendadak penggunaan swasta. Kejatuhan ini terutamanya disebabkan oleh pendapatan isi rumah yang berkurangan dan simpanan awasan yang meningkat. Perdagangan dijangka masih tidak menggalakkan disebabkan gangguan terhadap rantaian bekalan dalam kalangan rakan dagangan utama, khususnya AS dan kawasan euro. Pada 2021,

ekonomi rantau ini dijangka berkembang pesat sebanyak 6.2% dipacu oleh permintaan domestik dan eksport. Ekonomi ASEAN-5 berkemungkinan terus berhadapan dengan pelbagai cabaran termasuk gangguan berterusan terhadap rantaian bekalan serantau yang amat bersepadu, harga komoditi yang lemah dan volatiliti pasaran kewangan.

JADUAL 2.11. *Penunjuk Terpilih bagi ASEAN-5, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	4.9	-3.4	6.2
Inflasi (% setahun)	2.1	1.5	2.3
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	1.1	0.8	0.1
Kadar Pengangguran (%)	-	-	-

¹ Anggaran² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

KDNK **Indonesia** menguncup sebanyak 1.2% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh kemerosotan penggunaan swasta, pelaburan swasta dan eksport. Penggunaan swasta menyusut sebanyak 1.3% berikutan perbelanjaan yang berkurangan bagi perkhidmatan restoran dan perhotelan serta pengangkutan di samping simpanan awasan yang meningkat. Pelaburan swasta juga berkurang sebanyak 3.5% disebabkan oleh penguncupan pelaburan dalam barangan modal, jentera dan peralatan serta kenderaan. Sementara itu, eksport terus menjunam sebanyak 5.7% susulan permintaan yang lebih rendah, terutamanya bagi minyak dan gas, barang pengilangan dan produk perlombongan. Inflasi mencatat 2.6%.

Secara keseluruhan, ekonomi Indonesia diunjur menguncup sebanyak 1.5% pada 2020 (2019: 5%), terutamanya disebabkan oleh permintaan domestik yang lemah. Penggunaan swasta dijangka merudum berikutan pengurangan ketara dalam perbelanjaan perkhidmatan restoran dan perhotelan serta pengangkutan. Pelaburan swasta juga dijangka merosot disebabkan oleh kekangan bekalan

dan buruh berikutan pelaksanaan kawalan pergerakan yang mengakibatkan projek infrastruktur utama tergendala. Perbelanjaan awam dijangka meningkat susulan pengumuman langkah rangsangan berjumlah IDR695.2 trilion untuk menjana pertumbuhan ekonomi dan memperkukuh sistem penjagaan kesihatan. Bank Indonesia menurunkan kadar dasar utama sebanyak 25 mata asas setiap kali pada Mac, Mei, Jun dan Julai 2020 kepada 4.00% untuk menyokong ekonomi. Kadar pengangguran dijangka meningkat kepada 8% (2019: 5.3%), sebahagiannya disebabkan oleh kehilangan pekerjaan akibat penutupan restoran dan hotel manakala inflasi diunjur mencatat 2.1% (2019: 2.8%).

JADUAL 2.12. *Penunjuk Terpilih bagi Indonesia, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	5.0	-1.5	6.1
Inflasi (% setahun)	2.8	2.1	1.6
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-2.7	-1.3	-2.4
Kadar Pengangguran (%)	5.3	8.0	6.8

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

KDNK Indonesia dijangka melonjak 6.1% pada 2021 dipacu oleh penggunaan swasta dan pelaburan swasta serta permintaan luar. Peningkatan penggunaan swasta dijangka disokong oleh pembelian barangan tahan lama yang lebih tinggi serta peningkatan keyakinan terhadap prospek pendapatan dan keselamatan pekerjaan. Pelaburan swasta juga dijangka meningkat, terutamanya dalam sektor maklumat dan komunikasi berikutan pelaksanaan projek *Palapa Ring* yang telah selesai sepenuhnya. Projek ini bertujuan menyediakan akses internet 4G di seluruh negara. Eksport dijangka lebih tinggi disokong oleh permintaan yang kukuh untuk emas, bijih besi serta besi dan keluli. Kadar pengangguran diunjur pada 6.8% manakala

inflasi dijangka mencatat 1.6%. Antara risiko bagi Indonesia termasuk aktiviti perdagangan dan pelaburan yang lembap berikutan ketegangan perdagangan yang masih berterusan antara AS-China dan penyusutan nilai rupiah yang berpanjangan.

Ekonomi **Thailand** menjunam sebanyak 7.1% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh penurunan penggunaan swasta, pelaburan swasta dan eksport. Penggunaan swasta menguncup sebanyak 2% susulan perbelanjaan yang lebih rendah untuk minuman beralkohol dan pengangkutan. Pelaburan swasta menyusut sebanyak 7.3% berikutan penurunan pelaburan bagi jentera dan peralatan serta pembinaan. Eksport juga semakin merosot sebanyak 17.8%, terutamanya disebabkan oleh permintaan yang lebih rendah bagi kenderaan dan gangguan dalam pengeluaran barang pertanian, khususnya beras. Kadar pengangguran meningkat kepada 2% berikutan kehilangan pekerjaan dalam industri pelancongan dan pertanian. Deflasi mencatat 1.9% lanjutan daripada harga minyak yang rendah.

Kerajaan Thailand mengumumkan empat pakej rangsangan dari Mac hingga September, berjumlah sekitar THB2.1 trilion atau 14.5% daripada KDNK, untuk mengurangkan kesan ekonomi akibat pandemik. Bank of Thailand juga menurunkan kadar dasar sebanyak empat kali berjumlah 75 mata asas kepada 0.50% untuk mengekalkan pertumbuhan ekonomi. Pertumbuhan KDNK dijangka menguncup sebanyak 7.1% pada 2020 (2019: 2.4%) akibat penggunaan swasta dan eksport yang lembap. Penggunaan swasta dijangka lemah, terutamanya disebabkan oleh perbelanjaan yang lebih rendah dalam industri berkaitan pelancongan dan pengangkutan. Eksport dijangka menjunam disebabkan oleh permintaan yang lebih rendah, terutamanya bagi automotif dan perkhidmatan pelancongan. Kadar pengangguran dijangka kekal pada 1% (2019: 1%) manakala deflasi diunjur mencatat 0.4% (2019: 0.7%).

JADUAL 2.13. *Penunjuk Terpilih bagi Thailand, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	2.4	-7.1	4.0
Inflasi (% setahun)	0.7	-0.4	1.8
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	7.1	4.2	4.6
Kadar Pengangguran (%)	1.0	1.0	1.0

¹ Anggaran² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

KDNK Thailand diunjur meningkat semula sebanyak 4% pada 2021, sebahagian besarnya disokong oleh permintaan domestik yang mantap dan eksport yang kembali pulih. Penggunaan swasta dijangka meningkat disumbang oleh perbelanjaan dalam talian yang lebih tinggi, terutamanya bagi elektronik dan media serta produk digital. Pelaburan swasta diunjur meningkat susulan insentif cukai yang ditawarkan oleh Kerajaan Thailand dijangka mendorong syarikat untuk melabur dalam pengautomasian projek, terutamanya bagi peralatan perubatan dan jaminan makanan. Eksport juga dijangka meningkat dengan permintaan yang lebih tinggi untuk barangan pengilangan, terutamanya elektronik, kenderaan dan jentera. Kadar pengangguran dijangka kekal pada 1% manakala inflasi dijangka mencatat 1.8%. Antara risiko terhadap ekonomi Thailand termasuk keyakinan pelabur yang lemah disebabkan oleh ketidakpastian dalam suasana politik domestik, gangguan berterusan dalam rantai bekalan serta aktiviti pelancongan yang lembap.

Ekonomi **Singapura** merosot sebanyak 6.7% dalam tempoh separuh pertama 2020 disebabkan oleh sektor perkhidmatan yang lemah. Sektor perkhidmatan menguncup sebanyak 7.9%, terutamanya bagi subsektor perdagangan borong dan runcit, perkhidmatan perniagaan serta perkhidmatan penginapan dan makanan berikutan permintaan global yang lebih lemah dan gangguan dalam rantai bekalan kesan daripada pandemik.

Kadar pengangguran meningkat sedikit kepada 2.5% disebabkan oleh pemberhentian pekerja dalam sektor perkhidmatan berkaitan pelancongan. Deflasi mencatat 0.2% susulan harga perumahan dan utiliti serta kos pengangkutan yang lebih rendah.

Kerajaan Singapura telah mengumumkan empat pakej rangsangan, iaitu *Unity Budget*, *Resilience Budget*, *Solidarity Budget* dan *Fortitude Budget* berjumlah sekitar SGD100 bilion dari Februari hingga Mei 2020. Kerajaan Singapura juga mengumumkan peruntukan tambahan berjumlah SGD8 bilion pada Ogos 2020. Pakej rangsangan ini dijangka mengurangkan impak akibat kehilangan pekerjaan dan penurunan output ekonomi serta menyokong langkah pengurusan ekonomi, sosial dan kesihatan awam. Ekonomi diunjur menguncup sebanyak 6% pada 2020 (2019: 0.7%) dengan pertumbuhan perlahan dalam perdagangan borong dan runcit, perkhidmatan perniagaan serta subsektor perkhidmatan pengangkutan dan penyimpanan. Sektor yang bergantung kepada pelancongan dan pekerja asing turut dijangka terjejas susulan keadaan pandemik yang berlarutan. Jangkaan pemulihan bagi subsektor pembuatan dan perkhidmatan kewangan dalam tempoh separuh kedua 2020 akan menyokong pertumbuhan ekonomi daripada terus merudum. Kadar pengangguran dijangka mencatat 3% (2019: 2.3%) manakala deflasi diunjur mencatat 0.4% (2019: 0.6%) disebabkan oleh penurunan harga minyak.

JADUAL 2.14. *Penunjuk Terpilih bagi Singapura, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	0.7	-6.0	5.0
Inflasi (% setahun)	0.6	-0.4	0.3
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	17.0	15.0	14.5
Kadar Pengangguran (%)	2.3	3.0	2.6

¹ Anggaran² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pada 2021, KDNK dijangka meningkat semula sebanyak 5% dipacu oleh sektor perkhidmatan dan subsektor pembuatan. Sektor perkhidmatan diunjur beransur pulih didorong oleh subsektor perkhidmatan kewangan dan insurans. Subsektor pembuatan juga dijangka berkembang disokong oleh pengeluaran yang lebih tinggi untuk produk farmaseutikal dan biologiikal. Kadar pengangguran diunjur pada 2.6% manakala inflasi dijangka mencatat 0.3%. Risiko kepada ekonomi Singapura termasuk ketidakpastian penularan pandemik yang boleh menjelaskan sebilangan sektor berorientasikan luar secara berterusan, terutamanya pembuatan dan perdagangan borong. Sektor berorientasikan domestik juga seperti pembinaan dan hartanah berkemungkinan terjejas teruk disebabkan oleh kemerosotan ekonomi tempatan yang lebih ketara.

Ekonomi **Filipina** merosot sebanyak 9% dalam tempoh enam bulan pertama 2020 disebabkan oleh penggunaan isi rumah, pelaburan swasta dan eksport yang lemah. Penggunaan isi rumah menguncup sebanyak 7.8% disebabkan oleh perbelanjaan perkhidmatan yang berkurangan, terutamanya bagi restoran dan perhotelan serta pengangkutan. Pelaburan swasta merudum sebanyak 22.3% akibat pelaburan lebih rendah dalam peralatan tahan lama dan pembinaan. Eksport menjunam sebanyak 17.6% disebabkan oleh permintaan rendah bagi produk elektronik, barangan pengilangan serta jentera dan peralatan pengangkutan. Banko Sentral ng Pilipinas menurunkan kadar dasar sebanyak empat kali dari 4.00% kepada 2.25% antara Mac dan Jun 2020. Kadar pengangguran meningkat dengan ketara kepada 11.5% disebabkan oleh kehilangan pekerjaan yang drastik dalam sektor berkaitan perkhidmatan berikutan penutupan perniagaan dan pemberhentian pekerja. Inflasi menyederhana kepada 2.5% disebabkan oleh kejatuhan harga minyak.

Pada 2020, ekonomi Filipina dijangka menguncup sebanyak 8.3% (2019: 6%) disebabkan oleh penurunan penggunaan isi rumah dan eksport. Penggunaan isi rumah diunjur lemah berikutan perbelanjaan yang lebih rendah, terutamanya bagi kategori

restoran dan perhotelan serta pengangkutan dalam persekitaran ketidakpastian prospek pekerjaan. Perbelanjaan awam dijangka melonjak didorong oleh pengumuman program berjumlah sekitar PHP1.7 trilion oleh Kerajaan Filipina untuk merangsang ekonomi. Eksport diunjur lembap berikutan permintaan yang lebih rendah bagi produk elektronik, terutamanya semikonduktor dan elektronik. Kadar pengangguran diunjur meningkat kepada 10.4% (2019: 5.1%) berikutan kehilangan pekerjaan dalam sektor perkhidmatan, terutamanya perdagangan borong dan runcit serta perkhidmatan pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal. Inflasi dijangka menyederhana kepada 2.4% (2019: 2.5%) disebabkan oleh harga minyak yang lebih rendah.

JADUAL 2.15. *Penunjuk Terpilih bagi Filipina, 2019 – 2021*

PENUNJUK	2019	2020 ¹	2021 ²
KDNK Benar (% setahun)	6.0	-8.3	7.4
Inflasi (% setahun)	2.5	2.4	3.0
Akaun Semasa Imbangan Pembayaran (% daripada KDNK)	-0.1	1.6	-1.5
Kadar Pengangguran (%)	5.1	10.4	7.4

¹ Anggaran

² Unjuran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa, World Economic Outlook (Oktober 2020)

Pada 2021, pertumbuhan di Filipina dijangka melonjak sebanyak 7.4% didorong oleh permintaan domestik. Penggunaan isi rumah diunjur kembali pulih disokong oleh aliran masuk kiriman wang yang meningkat dan keyakinan pengguna yang bertambah baik. Perbelanjaan awam dijangka meningkat berikutan cadangan belanjawan 2021 berjumlah PHP4.5 trilion untuk merangsang pertumbuhan dan mewujudkan pekerjaan di samping perbelanjaan tahunan Kerajaan Filipina berjumlah PHP1 trilion untuk program *Build, Build, Build*. Kadar pengangguran diunjur menyederhana kepada 7.4% manakala inflasi dijangka lebih tinggi pada 3%. Antara risiko terhadap ekonomi Filipina termasuk

peningkatan defisit fiskal. Pemulihan global yang lebih perlahan daripada jangkaan berikutan penularan pandemik yang berpanjangan juga boleh menjejaskan perdagangan dan pelaburan serta pengiriman wang masuk oleh warga Filipina di luar negara.

Kesimpulan

Prospek global tampak positif dalam persekitaran ketidakpastian

Pertumbuhan ekonomi global diunjur kembali meningkat dengan kukuh pada 2021. Pemulihan ini dijangka didorong oleh permintaan domestik dan eksport yang mantap dalam kalangan negara maju dan EMDE. Walau bagaimanapun, risiko kepada ekonomi global masih berterusan. Pertumbuhan berkemungkinan terjejas akibat ketegangan perdagangan antara AS-China yang kembali memuncak, ketidakpastian hasil Brexit dan ketegangan geopolitik yang meluas. Harga

minyak yang berterusan rendah dan krisis perubahan iklim yang semakin serius juga berkemungkinan menggugat pemulihan. Selain itu, ruang fiskal yang terhad dan hutang kerajaan yang meningkat secara mendadak juga boleh mengekang pertumbuhan. Walau bagaimanapun, ekonomi global dijangka kekal pada trajektori pertumbuhan yang positif dengan pelaksanaan langkah fiskal dan monetari untuk mempertingkatkan keyakinan pengguna dan pelabur. Kejayaan dalam pembangunan vaksin COVID-19 yang berkesan dan mudah diakses, di samping keberkesanan untuk membendung penularan pandemik tersebut dalam tempoh terdekat, dijangka terus merangsang pertumbuhan global. Walaupun pandemik ini memberi cabaran dari pelbagai aspek, terutamanya dalam meluaskan jurang sosioekonomi sedia ada, pandemik COVID-19 juga membuka peluang kepada semua negara untuk menginstitusikan pembaharuan ke arah mempercepat proses digitalisasi dan mencapai pertumbuhan mampan.

Rujukan

- ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO). (2020). *Another "Unprecedented" Crisis? This, Too, Shall Pass*, September 2020. Dicapai daripada https://www.amro-asia.org/wp-content/uploads/2020/09/AMRO-Analytical-Note_Another-Unprecedented-Crisis-v2_Sep-18-2020.pdf
- ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO). (2020). *ASEAN Regional Economic Outlook (AREO) Update, August 2020*. Dicapai daripada https://www.amro-asia.org/wp-content/uploads/2020/08/AREO_Update_August-2020_For-posting_12August.pdf
- ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO). (2020). *COVID, Credit, and Contagion Risks To ASEAN+3 Financial Systems*. Tuesday, (June 09, 2020). Dicapai daripada https://www.amro-asia.org/wp-content/uploads/2020/06/AMRO-Analytical-Note_Covid-Credit-and-Contagion-Risks-to-ASEAN3-Financial-Systems_9-June-2020.pdf
- ASEAN Economic Integration Brief. (2020). Dicapai daripada <https://asean.org/asean-economic-community/aec-monitoring/asean-economic-integration-brief/>
- ASEAN Policy Brief, April 2020. (2020) Dicapai daripada https://asean.org/storage/2020/04/ASEAN-Policy-Brief-April-2020_FINAL.pdf
- Asian Development Bank. (2020). *ADB Triples COVID-19 Response Package to \$20 billion*. Dicapai daripada <https://www.adb.org/news/adb-triples-covid-19-response-package-20-billion>
- Asian Development Bank. (2020). *Joint Statement by Heads of Multilateral Development Banks and the WTO on Supporting Trade Finance during the COVID-19 Crisis*. Retrieved from <https://www.adb.org/news/joint-statement-heads-multilateral-development-banks-and-wto-supporting-trade-finance-during>
- Asian Infrastructure Investment Bank. (2020). *AIIB Doubles COVID-19 Crisis Response to USD10 Billion*. Dicapai daripada <https://www.aiib.org/en/news-events/news/2020/AIIB-Doubles-COVID-19-Crisis-Response-to-USD10-Billion.html>
- Australia Bureau of Statistics. (2020). *Australian National Accounts: National Income, Expenditure and Product*. Dicapai daripada <https://www.abs.gov.au/statistics/economy/national-accounts/australian-national-accounts-national-income-expenditure-and-product>
- Australia Bureau of Statistics. (2020). *Employment and Unemployment Labour Force, Australia*. Dicapai daripada <https://www.abs.gov.au/statistics/labour/employment-and-unemployment/labour-force-australia>
- Australia Bureau of Statistics. (2020). *Price Indexes and Inflation Consumer Price Index, Australia*. Dicapai daripada <https://www.abs.gov.au/statistics/economy/price-indexes-and-inflation/consumer-price-index-australia>
- Bank Dunia (2020). *Global Economic Outlook, June 2020, Pandemic, Recession: The Global Economy In Crisis*. Dicapai daripada <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>
- Bank Dunia. (2020). *Global Economic Prospects*. Dicapai daripada <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>
- Bank Dunia. (2020). *Global Economic Prospects, June 2020*. Dicapai daripada <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/33748>
- Bank Dunia. (2019). *The World Bank Group's Response to the COVID-19 Pandemic*. Dicapai daripada <https://www.worldbank.org/en/who-we-are/news/coronavirus-covid19>
- Bank Indonesia. (2020). *Laporan Inflasi*. Dicapai daripada <https://www.bi.go.id/en/moneter/inflasi/data/Default.aspx>

- Bank of England. (2020). *Bank Rate Maintained at 0.1% – September 2020*. Dicapai daripada <https://www.bankofengland.co.uk/>
- Bank of Korea. (2020). *Economic Outlook, August 2020*. Dicapai daripada <http://www.bok.or.kr/eng/bbs/E0000634/view.do?nttId=10059976&menuNo=400069&pageIndex=2>
- Bank of Korea. (2020). *Real Gross Domestic Product: 2nd Quarter of 2020 (Advance Estimate)*. Dicapai daripada <http://www.bok.or.kr/eng/bbs/E0000634/view.do?nttId=10059416&menuNo=400069&pageIndex=4>
- Bank of Thailand. (2020). *Inflation*. Dicapai daripada <https://www.bot.or.th/English/MonetaryPolicy/MonetPolicyComittee/MPR/Pages/default.aspx>
- Banque de France. (2020). Dicapai daripada <https://www.banque-france.fr/en>
- British Broadcasting Corporation (BBC). (2020). *Eat Out to Help Out: More Than 10.5m Meals Claimed In First Week*. Dicapai daripada <https://www.bbc.com/news/business-53731002>
- Bureau of Economic Analysis, Washington: US Department of Commerce. (2020). *News Release, 30 September 2020: Gross Domestic Product: Second Quarter 2020 (Third Estimates)*. Dicapai daripada https://www.bea.gov/site/default/files/2020-09/gdp2q20_3rd_0.pdf
- Bureau of Labor Statistics, Washington: US Department of Labor. (2020). *Press Release, 11 September 2020: Consumer Price Index – August 2020*. Dicapai daripada <http://www.bls.gov/news.release/pdf/cpi.pdf>
- Bureau of Labor Statistics, Washington: US Department of Labor. (2020). *Press Release, 2 October 2020: The Employment Situation – September 2020*. Dicapai daripada <http://www.bls.gov/news.release/pdf/empstat.pdf>
- Cabinet Office Japan. (2020). *Quarterly Estimates of GDP for April-June 2020 (The Second Preliminary Estimates)*. Dicapai daripada https://www.esri.cao.go.jp/en/sna/data/sokuhou/files/2020/toukei_2020.html
- Cabinet Office Japan. (2020). *Recent Economic Developments*. Dicapai daripada <https://www5.cao.go.jp/keizai3/getsurei-e/reference/reference20200903.pdf>
- Central Bank of Philippines. (2020). *Inflation*. Dicapai daripada http://www.bsp.gov.ph/downloads/Publications/2020/IR2qtr_2020.pdf
- Centre For Strategic International Studies (CSIS). (2020). *The Economic Toll of Covid-19 on Southeast Asia: Recession Looms as Growth Prospects Dim*, April 2020. Dicapai daripada <https://www.csis.org/analysis/economic-toll-covid-19-southeast-asia-recession-looms-growth-prospects-dim>
- Center for Strategic and International Studies. (2020). *CSIS IFI COVID-19 Response Tracker, CSIS Economic Program*. Dicapai daripada <https://www.csis.org/analysis/tracking-international-financial-institutions-covid-19-response>
- Coralde, J.L. & Tamonan, M.A. (2020). *MDBs: Fast-Tracking Procurement in the Time of COVID-19*. Dicapai daripada <https://www.devex.com/news/mdbs-fast-tracking-procurement-in-the-time-of-covid-19-97635>
- Department of Finance. (2020). *Economic Bulletin*. Dicapai daripada <https://www.dof.gov.ph/data/economic-bulletin/>
- Department of Statistics, Singapore. (2020). *CPI For August 2020*. Dicapai daripada <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/cpiaug2020.pdf>
- Department of Statistics, Singapore. (2020). *Data and News*. Dicapai daripada <https://www.singstat.gov.sg/>

- Economic Intelligence Center. (2020). *Thailand's Growth in Q1 2020*. Dicapai daripada https://www.scbeic.com/en/detail/file/product/6843/fnqybahpf/EICFlash_GDP_Q1_2020_EN_20200525.pdf
- European Central Bank. (2020). Dicapai daripada <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
- European Commission. (2020). Dicapai daripada https://ec.europa.eu/info/index_en
- European Economic Forecast, Spring 2020. (2020). Dicapai daripada https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip125_en.pdf
- Eurostat. (2020). Dicapai daripada <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
- Evans, D. & Over, M. (2020). *The Economic Impact of COVID-19 in Low-and Middle-Income Countries*. Dicapai daripada <https://www.cgdev.org/blog/economic-impact-covid-19-low-and-middle-income-countries>.
- Focus Economics. (2020). *UK Economic Forecast*. Dicapai daripada <https://www.focus-economics.com/countries/united-kingdom>
- France National Institute of Statistics and Economic Studies (Insee). (2020). Dicapai daripada <https://insee.fr/en/accueil>
- Germany Federal Statistical Office (Destatis). (2020). Dicapai daripada https://www.destatis.de/EN/Home/_node.html
- Germany Federal Ministry of Finance. (2020). Dicapai daripada <https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/EN/Home/home.html>
- Gopinath, G. (2020). *The Great Lockdown: Worst Economic Downturn Since the Great Depression*. Dicapai daripada <https://blogs.imf.org/2020/04/14/the-great-lockdown-worst-economic-downturn-since-the-great-depression/>
- Humphrey, C. & Annalisa, P. (2014). *Guarantees for Development: A Review of Multilateral Development Bank Operations*. Dicapai daripada <https://www.odi.org/publications/9130-guarantees-development-review-multilateral-development-bank-operations>
- Islamic Development Bank. (2020). *As part of the US\$23 Billion Package, IsDB Provides US\$1.86 Billion to 27 Member Countries to Contain COVID-19*. Dicapai daripada <https://www.isdb.org/news/as-part-of-the-us-23-billion-package-isdb-provides-us-186-billion-to-27-member-countries-to-contain-covid-19>
- Kassim, H. (2020). *The Latest on the UK-EU Negotiations*. Dicapai daripada <https://ukandeu.ac.uk/explainers/the-latest-on-the-uk-eu-negotiations/>
- Lee, N. (2020). *Restructuring Sovereign Debt to Private Creditors in Poor Countries: What's Broken?* Dicapai daripada <https://www.cgdev.org/publication/restructuring-sovereign-debt-private-creditors-poor-countries-whats-broken>
- Maasdorp, L. (2020). *COVID-19: How Multilateral Development Banks can Lead Through a Crisis*. Dicapai daripada <https://www.weforum.org/agenda/2020/07/brics-new-development-bank-leads-member-states-through-the-covid-19-crisis/>
- McKinsey & Company. (2020). *The Coronavirus Effect on Economic Sentiment*. Dicapai daripada <https://www.mckinsey.com>
- Ministry of Commerce and Industry, Department for Promotion of Industry and Internal Trade, Office of the Economics Adviser. (2020). *Wholesale Price Index Press Release Archive*. Dicapai daripada https://eaindustry.nic.in/wpi_press_release_archive.asp
- Ministry of Manpower. (2020). *Summary Table: Unemployment*. Dicapai daripada <https://stats.mom.gov.sg/Pages/Unemployment-Summary-Table.aspx>
- Ministry of Statistics and Programme Implementation. (2020). *Press Note on Estimates of Gross Domestic Product for the First Quarter (April – June) 2020 – 2021*. Dicapai daripada http://mospi.gov.in/sites/default/files/press_release/PRESS_NOTE-Q1_2020-21.pdf
- Ministry of Statistics and Programme Implementation. (2020). *Quick Estimates of Index of Industrial Production*. Dicapai daripada <http://mospi.gov.in/iip>

- Ministry of the Economy, Finance and Recovery, France. (2020). Dicapai daripada <https://www.economie.gouv.fr/>
- Ministry of Trade and Industry Singapore. (2020). *Economic Survey of Singapore Second Quarter 2020*. Dicapai daripada https://www.mti.gov.sg/-/media/MTI/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2020/Economic-Survey-of-Singapore-Second-Quarter-2020/FullReport_2Q20.pdf
- Monetary Authority of Singapore. (2020). *Recent Economic Development in Singapore, July 2020*. Dicapai daripada <https://www.mas.gov.sg/publications/recent-economic-developments/recent-economic-developments-in-singapore-july-2020>
- Moody's Investors Service. (2020). *Coronavirus – ASEAN-5. Policy Response Provides Some Support But Unlikely To Offset Rising Credit Risk*. 25 June 2020. Dicapai daripada https://www.moody.com/research/Moodys-ASEAN-5-face-rising-credit-risk-as-stimulus-measures-PBC_1235355?showPdf=true
- Morris, S. (2020). *Coronavirus Response: Addressing the Near-Term Financing Needs of Low-Income Countries*. Dicapai daripada <https://www.cgdev.org/blog/coronavirus-response-addressing-near-term-financing-needs-low-income-countries>
- National Bureau of Statistics of China. (2020). *Preliminary Accounting Results of GDP for the Second Quarter and the First Half Year of 2020*. Dicapai daripada http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202007/t20200717_1776596.html
- National Bureau of Statistics of China. (2020). *The National Economy Sustained Steady Recovery in August*. Dicapai daripada http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202009/t20200915_1789533.html
- National Informatics Centre, Ministry of Electronics & Information Technology. (2020). Dicapai daripada <https://aatmanirbharbharat.mygov.in>
- Nelson, R.M. & Weiss, M.A. (2020). *COVID-19: Role of the International Financial Institutions*. (Report Number R46342). Dicapai daripada <https://www.everycrsreport.com/reports/R46342.html>
- Office for National Statistics. (2020). Dicapai daripada <https://www.ons.gov.uk/>
- Office for National Statistics. (2020). *GDP Quarterly National Accounts, UK: April to June 2020*. Dicapai daripada <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/quarterlynationalaccounts/apriltojune2020>
- Office for National Statistics. (2020). *Inflation and Price Indices*. Dicapai daripada <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices>
- Office for National Statistics. (2020). *Unemployment*. Dicapai daripada <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/unemployment>
- Office of The National Economic and Social Development Council, Thailand. (2020). *Economic Report Quarterly Statistics*. Dicapai daripada Office of The National Economic and Social Development Council: https://www.nesdc.go.th/nesdb_en/article_attach/article_file_20200525140723.pdf
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2020). *Business Insights On Emerging Markets*. Dicapai daripada <https://www.oecd.org/dev/EMnet-Business-Insights-2020.pdf>
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2020). *Economic Outlook, Interim Report. Coronavirus (COVID-19): Living With Uncertainty, Sept. 2020*. Dicapai daripada <https://www.oecd-ilibrary.org>
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2020) *Economic Outlook Volume 2020 Issue 1: The World Economy on a Tightrope*. Dicapai daripada <http://www.oecd.org/economic-outlook/june-2020/>
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2020). *Interim Report: Coronavirus (COVID-19)- Living With Uncertainty, Sept. 2020*. Dicapai daripada <https://www.oecd-ilibrary.org>
- Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO). (2020). *Coronavirus Disease Dashboard*. Dicapai daripada <https://covid19.who.int/>

- Pettinger, T. (2020). *Threats to UK Economy*. Dicapai dari <https://www.economicshelp.org>
- Pettinger, T. (2020). *UK Unemployment Stats and Graphs*. Dicapai dari <https://www.economicshelp.org/stats/>
- Philippines News Agency. (2020). *CITIRA Passage, BBB to Help Economic Recovery; Dominguea*. Dicapai dari <https://www.pna.gov.ph/articles/1102563>
- Philippines Statistics Authority. (2020). *Press Release*. Dicapai dari <http://www.psa.gov.ph/national-accounts/base-2018/estimates>
- Philippines Statistics Authority. (2020). *Special Release-Merchandise Trade*. Dicapai dari <http://www.psa.gov.ph>
- PwC. (2020). *UK Economic Update, September 2020*. Dicapai dari <https://pwc.co.uk/premium/covid-19/uk-economic-update-covid-19.pdf>
- Read, S. (2020). *Coronavirus Furlough Scheme to Finish at End of October, says Chancellor, BBC*. Dicapai dari <https://www.bbc.com/news/business-52853333>
- Reserve Bank of Australia. (2020). *Statement on Monetary Policy*. Dicapai dari <https://www.rba.gov.au/publications/smp/2020>.
- Reserve Bank of India. (2020). *Minutes of the Monetary Policy Committee Meeting May 20 to 22, 2020*. Dicapai dari <https://rbidocs.rbi.org.in/rdocs/PressRelease/PDFs/PR24591AE8154A8C00484D85E29CA51184761D.PDF>
- Societe Generale. (2020). *Country Risk of the United Kingdom: Economy*. Dicapai dari <https://import-export.societegenerale.fr/en/country/united-kingdom/economy-country-risk>
- Statistics Indonesia. (2020). *Data and News*. Dicapai dari <https://www.bps.go.id/>
- Statistics Indonesia. (2020). *Economic Growth of Indonesia Second Quarter 2020*. Dicapai dari <https://www.bps.go.id/pressrelease/2020/08/05/1737/-ekonomi-indonesia-triwulan-ii-2020-turun-5-32-persen.html>
- Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF). (2020). *Fiscal Monitor: Policies for the Recovery*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2020/09/30/october-2020-fiscal-monitor>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *Germany's Short-Time Work Benefit*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/News/Articles/2020/06/11/na061120-kurzarbeit-germanys-short-time-work-benefit>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *IMF Staff Country Report. United States: 2020 Article IV Consultation-Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for United States*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2020/08/07/United-States-2020-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-Statement>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *Monetary And Financial Policy Responses For Emerging Market And Developing Economies. 8 June 2020*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLS/covid19-special-notes>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *Policy Tracker, United States of America*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19#U>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *Speech on the Global and Asia Economic Outlook. Greater Bay Area Chief Economist Forum*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/News/Articles/2020/07/10/sp071020-speech-on-the-global-and-asia-economic-outlook>
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *World Economic Outlook, Update June 2020: A Crisis Like No Other, An Uncertain Recovery*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/06/24/WEOUpdateJune2020>.
- Tabung Kewangan Antarabangsa. (2020). *World Economic Outlook, April 2020: The Great Lockdown*. Dicapai dari <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/04/14/weo-april-2020>.

The Economist Intelligence Unit. (2020). *Country Report on France*. Dicapai daripada http://www.eiu.com/index.asp?layout=country&geography_id=1350000135

The Economist Intelligence Unit. (2020). *Country Report on Germany*. Dicapai daripada http://www.eiu.com/index.asp?layout=country&geography_id=1360000136

The Economic Intelligence Unit. (2020). *Country Report on United Kingdom*. Dicapai daripada http://www.eiu.com/index.asp?layout=displayIssue&publication_id=1700000970

The Economist. (2020). *The Geopolitics of 5G: America's War on Huawei Nears its Endgame*. Dicapai daripada <https://www.economist.com/briefing/2020/07/16/americas-war-on-huawei-nears-its-endgame>

The Straits Times. (2020). *Coronavirus Pandemic To Bring Asia's Growth To A Halt For 1st Time In 60 Years: IMF. Press Release, 16 April 2020*. Dicapai daripada <https://www.straitstimes.com/business/economy/pandemic-to-bring-asias-growth-to-a-halt-for-1st-time-in-60-years-imf>

World Trade Organization. 2016. *Trade Finance and SMEs: Bridging the Gaps in Provision*. Dicapai daripada https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/tradefinsme_e.htm